

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน เพศ ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา และระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นตารางย่อยละในรูปของตารางและอภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ดังนี้

- ✓ 1. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
- ✓ 2. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน
3. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของบิดา ✕
4. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของมารดา ✕
5. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา ✕
6. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา ✕
- ✓ 7. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ

ตารางที่ 2 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพ อันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อันดับการเลือก ระดับชั้นเรียน	อันดับที่ 1				อันดับที่ 2				อันดับที่ 3			
	มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6		มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6		มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิชาชีพ วิชาการ	710	58.0	505	54.1	655	53.7	496	53.3	597	48.9	456	49.0
2. การบริหารและการจัดการ	45	3.7	67	7.2	39	3.2	37	4.0	34	2.8	39	4.2
3. งานเสมียนพนักงาน	98	8.0	68	7.3	146	12.0	105	11.3	121	9.9	94	10.1
4. การค้า	135	11.0	128	13.7	126	10.3	106	11.4	147	12.0	142	15.3
5. การบริการ	156	12.8	139	14.9	151	12.4	150	16.1	198	16.2	141	15.2
6. การกลีกรรรม	27	2.2	20	2.1	36	3.0	31	3.3	55	4.5	37	4.0
7. การคมนาคม การผลิต และการช่าง	52	4.3	7	0.7	66	5.4	6	0.6	69	5.7	21	2.2
รวม	1,223		934		1,219		931		1,221		930	

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากที่สุด คือ ระหว่างร้อยละ 48.9 ถึง 58.0 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งใน ความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 หมวดอาชีพที่ได้รับความสนใจรองลงมา ได้แก่ หมวดการค้าและหมวดการบริการ โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนระหว่างร้อยละ 10.3 ถึง 15.3 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการค้า และนักเรียนจำนวนระหว่างร้อยละ 12.4 ถึง 16.2 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริการ

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนน้อยมาก ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการกลีกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง คือมีนักเรียนระหว่างร้อยละ 2.1 ถึง 4.5 สนใจอาชีพหมวดการกลีกรรม และ นักเรียนจำนวนระหว่างร้อยละ 0.7 ถึง 5.7 เท่านั้น ให้ความสนใจอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อันดับการเลือก	อันดับที่ 1						อันดับที่ 2						อันดับที่ 3					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิชาชีพ วิชาการ	293	53.7	417	61.6	710	58.1	280	51.4	375	55.6	655	53.7	248	45.5	349	51.6	597	48.9
2. การบริหารและการจัดการ	22	4.0	23	3.4	45	3.7	23	4.2	16	2.4	39	3.2	20	3.7	14	2.1	34	2.8
3. งานเสมียนพนักงาน	33	6.0	65	9.6	98	8.0	44	8.1	102	15.1	146	12.0	38	7.0	83	12.3	121	9.9
4. การค้า	52	9.5	83	12.3	135	11.0	44	8.1	82	12.2	126	10.3	53	9.7	94	13.9	147	12.0
5. การบริการ	81	14.8	75	11.1	156	12.8	69	12.7	82	12.2	151	12.4	90	16.5	108	16.0	198	16.2
6. การกลีกรรรม	20	3.7	7	1.0	27	2.2	27	5.0	9	1.3	36	3.0	38	7.0	17	2.5	55	4.5
7. การคมนาคมการผลิต และการช่าง	45	8.2	7	1.0	52	4.3	58	10.6	8	1.2	66	5.4	58	10.6	11	1.6	69	5.7
รวม	546		679		1,223		545		674		1,219		545		676		1,221	

ตารางที่ 3 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมากที่สุด คือ ประมาณร้อยละ 45.5 ถึง 61.6 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพวิชาการ ทั้งในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 นอกนั้นความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กระจายกันออกไปในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิต และการช่าง โดยคิดเป็นร้อยละระหว่าง 1 ถึง 16.5

เป็นที่น่าสังเกตว่าในหมวดอาชีพที่นักเรียนให้ความสนใจรองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ นั้น นักเรียนชายและนักเรียนหญิงจำนวนระหว่างร้อยละ 8.1 ถึง 13.9 ให้ความสนใจอาชีพหมวดการค้า และจำนวนระหว่างร้อยละ 11.1 ถึง 16.5 ให้ความสนใจอาชีพหมวดการบริการ นอกจากนี้นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนน้อยที่สุด คือระหว่างร้อยละ 1 ถึง 1.6 ให้ความสนใจอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อันดับการเลือก	อันดับที่ 1						อันดับที่ 2						อันดับที่ 3					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิชาชีพ วิชาการ	134	48.0	371	56.6	505	54.1	150	54.3	346	52.8	496	53.3	141	51.1	315	48.2	456	49.0
2. การบริหารและการจัดการ	23	8.2	44	6.7	67	7.2	22	8.0	15	2.3	37	4.0	21	7.6	18	2.8	39	4.2
3. งานเสมียนพนักงาน	6	2.2	62	9.5	68	7.3	13	4.7	92	14.0	105	11.3	15	5.4	79	12.1	94	10.1
4. การค้า	41	14.7	87	13.3	128	13.7	26	9.4	80	12.2	106	11.4	38	13.8	104	15.9	142	15.3
5. การบริการ	61	12.9	78	11.9	139	14.9	47	17.0	103	15.7	150	16.1	32	11.6	109	16.7	141	15.2
6. การกรสิกรรม	9	3.2	11	1.7	20	2.1	12	4.3	19	2.9	13	3.3	16	5.8	21	3.2	37	4.0
7. การคมนาคม การผลิต และการช่าง	5	1.8	2	0.3	7	0.7	6	2.2	-	-	6	0.6	13	4.7	8	1.2	21	2.3
รวม	279		655		934		276		655		931		276		654		930	

ตารางที่ 4 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากที่สุด คือระหว่างร้อยละ 48 ถึง 56.6 ให้ความสำคัญอาชีพหมวดวิชาชีพวิชาการ ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 นอกจากนี้ความสัมพันธ์ในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กระจายกันออกไปในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง โดยคิดเป็นร้อยละระหว่าง 0.3 ถึง 21.9

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสำคัญอาชีพหมวดการค้าและหมวดการบริการรองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ โดยมีนักเรียนร้อยละ 9.4 ถึง 15.9 สนใจอาชีพหมวดการค้า และนักเรียนร้อยละ 11.6 ถึง 21.9 สนใจอาชีพหมวดการบริการ นอกจากนี้นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.3 และ 1.2 สนใจอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1 และ 3 และไม่สนใจอาชีพหมวดนี้เลยในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความดีสูง 5 อันดับ จำแนกตามระดับชั้น/เพศ

ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 3		ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 6	
	จำนวน	ร้อยละ		ความสนใจในอาชีพ	จำนวน
1. แพทย์	128	30.4	1. นักธุรกิจ	71	27.4
2. นักธุรกิจ	80	19.0	2. พยาบาล	64	24.7
3. วิศวกร	57	13.5	3. ค้าขาย	55	21.2
4. ค้าขาย	54	12.8	4. ช่างตกแต่งภายใน	40	15.4
5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	51	12.1	5. มัคคุเทศก์	39	15.1
5. พยาบาล	51	12.1			
รวม	421		รวม	269	

ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 3/ชาย		ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 3/หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ		ความสนใจในอาชีพ	จำนวน
1. วิศวกร	51	25.0	1. แพทย์	93	28.1
2. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	48	23.5	2. พยาบาล	51	15.4
3. ทหาร	39	19.1	2. นักธุรกิจ	51	15.4
4. แพทย์	35	17.2	3. แอร์โฮสเตส	38	11.4
5. สถาปนิก	31	15.2	4. ช่างตกแต่งภายใน	34	10.2
			5. เกสซ์ชกร	32	9.6
			5. ค้าขาย	32	9.6
รวม	204		รวม	331	

ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย		ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 6/หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ		ความสนใจในอาชีพ	จำนวน
1. วิศวกร	28	25.0	1. พยาบาล	64	22.7
2. ตำรวจ	23	20.5	2. นักธุรกิจ	51	18.1
3. ทหาร	22	19.6	3. ค้าขาย	36	12.8
4. นักธุรกิจ	20	17.9	4. มัคคุเทศก์	33	11.7
5. ค้าขาย	19	17.0	4. นักบัญชี	33	11.7
			4. เลขานุการ	33	11.7
			5. ช่างตกแต่งภายใน	31	11.0
รวม	112		รวม	281	

ตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 โดยแยกเฉพาะอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมาก คือ ร้อยละ 30.4 สนใจอาชีพแพทย์ รองลงมาคือระหว่างร้อยละ 12.1 ถึง 19 สนใจอาชีพ นักธุรกิจ วิศวกร ก้าขาย ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และพยาบาล ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 27.4 สนใจอาชีพนักธุรกิจ รองลงมาคือระหว่างร้อยละ 15.1 ถึง 24.7 สนใจอาชีพพยาบาล ก้าขาย ช่างตกแต่งภายใน และมัคคุเทศก์

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 25 ในแต่ละระดับชั้นต่างก็ให้ความสนใจอาชีพวิศวกร สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 28.1 สนใจอาชีพแพทย์ และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 22.7 สนใจอาชีพพยาบาล

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนหญิงทั้งสองระดับชั้นเรียนประมาณร้อยละ 10 ถึง 11 สนใจอาชีพแอร์โฮสเตส ช่างตกแต่งภายใน มัคคุเทศก์ นักบัญชี และเลขานุการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6. ผลการสำรวจเหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แยกเฉพาะอาชีพที่มีความน่าสนใจ 5 อันดับ

ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 3							มัธยมศึกษาปีที่ 3/ชาย					มัธยมศึกษาปีที่ 3/หญิง						
	ความสนใจในอาชีพ	แพทย์	นักธุรกิจ	วิศวกร	คหบดี	ช่างเทคนิค- วิศวกรรมไฟฟ้า	พยาบาล	วิศวกร	ช่างเทคนิค- วิศวกรรมไฟฟ้า	ทหาร	แพทย์	สัตวแพทย์	แพทย์	พยาบาล	นักธุรกิจ	แอร์ โฮสเทล	ช่างตกแต่ง ภายใน	เกษตรกร	คหบดี
		จำนวน ร้อยละ (N=128)	จำนวน ร้อยละ (N=80)	จำนวน ร้อยละ (N=57)	จำนวน ร้อยละ (N=54)	จำนวน ร้อยละ (N=51)	จำนวน ร้อยละ (N=51)	จำนวน ร้อยละ (N=51)	จำนวน ร้อยละ (N=48)	จำนวน ร้อยละ (N=39)	จำนวน ร้อยละ (N=35)	จำนวน ร้อยละ (N=31)	จำนวน ร้อยละ (N=93)	จำนวน ร้อยละ (N=51)	จำนวน ร้อยละ (N=51)	จำนวน ร้อยละ (N=38)	จำนวน ร้อยละ (N=34)	จำนวน ร้อยละ (N=32)	จำนวน ร้อยละ (N=32)
1. รายได้มั่นคงเหมาะสมสูง	63 49.2	29 36.3	44 77.2	16 29.6	27 52.9	9 17.6	41 80.4	26 54.2	3 7.7	20 57.1	22 71.0	43 46.2	9 17.6	15 29.4	21 55.3	10 29.4	10 31.3	9 28.1	
2. พยายามใฝ่หาเพราะเป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงาน	27 21.1	4 5.0	8 14.0	1 1.9	18 35.3	8 15.7	8 15.7	18 37.5	1 2.6	8 22.9	4 12.9	19 20.4	8 15.7	3 5.9	- -	- -	7 21.9	1 3.1	
3. มีอิสระในการทำงาน	10 7.8	18 22.5	13 22.8	37 68.5	8 15.7	2 3.9	13 25.5	7 14.6	- -	3 8.6	14 45.2	7 7.5	2 3.9	12 23.5	2 5.3	16 47.1	9 28.1	23 71.9	
4. งานสบาย ไม่คงเครียดจนเกินไป	- -	1 1.2	- -	2 3.7	2 3.9	1 2.0	- -	2 4.2	- -	- -	1 3.2	- -	1 2.0	- -	1 2.6	1 2.9	2 6.3	- -	
5. ใฝ่หาเพราะมีความสามารถของตนเอง	- -	- -	- -	1 1.9	- -	3 5.9	- -	- -	3 7.7	- -	- -	- -	3 5.9	- -	2 5.3	1 2.9	- -	- -	
6. เป็นอาชีพที่เสี่ยง เช่น เล่นหุ้น เล่นเกม	1 0.8	1 1.2	1 1.8	- -	1 2.0	3 5.9	1 2.0	1 2.1	10 25.6	1 2.9	- -	- -	3 5.9	1 2.0	4 10.5	- -	- -	- -	
7. ก้าวหน้าและได้ประโยชน์มาก	19 14.8	35 43.8	4 7.0	4 7.4	12 23.5	3 5.9	3 5.9	12 25.0	3 7.7	5 14.3	1 3.2	14 15.1	3 5.9	23 45.1	6 15.8	4 11.8	- -	3 9.4	
8. ได้มีโอกาสเดินทางไปต่างประเทศ และอาจมีโอกาสได้ไปต่างประเทศ	6 4.7	18 22.5	6 10.5	1 1.9	2 3.9	- -	5 9.8	2 4.2	2 5.1	3 8.6	1 3.2	3 3.2	- -	14 27.5	29 76.3	3 8.8	1 3.1	- -	
9. ได้ทำงานที่มีความสามารถของตนเอง	10 7.8	9 11.3	15 26.3	7 13.0	15 29.4	12 23.5	14 27.5	14 29.2	4 10.3	3 8.6	7 22.6	7 7.5	12 23.5	6 11.8	2 5.3	7 20.6	4 12.5	2 6.3	
10. มีโอกาสได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้เต็มที่	1 0.8	2 2.5	6 10.5	3 5.6	14 27.5	1 2.0	5 9.8	13 27.1	- -	- -	13 41.9	1 1.1	1 2.0	2 3.9	1 2.6	22 64.7	2 6.3	2 6.3	
11. ตรงกับแผนการเรียนของตนเอง	8 6.3	2 2.5	4 7.0	- -	3 5.9	4 7.8	4 7.8	2 4.2	- -	2 5.7	- -	6 6.5	4 7.8	2 3.9	- -	2 5.9	6 18.8	- -	
12. เป็นงานที่ท้าทายความสามารถ	9 7.0	14 17.5	2 3.5	- -	9 17.6	5 9.8	2 3.9	8 16.7	4 10.3	2 5.7	7 22.6	7 7.5	5 9.8	10 19.6	4 10.5	3 8.8	2 6.3	- -	
13. มีโอกาสได้ริเริ่มงานใหม่ ๆ	4 3.1	3 3.8	7 12.3	4 7.4	4 7.8	1 2.0	7 13.7	4 8.3	2 5.1	2 5.7	8 25.8	2 2.2	1 2.0	2 3.9	- -	6 17.6	2 6.3	3 9.4	
14. มีอำนาจได้ควบคุมและบริหารงานเอง	1 0.8	11 13.8	5 8.8	34 63.0	2 3.9	1 2.0	3 5.9	2 4.2	1 2.6	- -	1 3.2	1 1.1	1 2.0	5 9.8	- -	- -	1 3.1	22 68.8	
15. สัมผัสงานที่ท้าทาย	23 18.0	9 11.3	7 12.3	4 7.4	10 19.6	10 19.6	6 11.8	10 20.8	5 12.8	4 11.4	3 9.7	19 20.4	10 19.6	5 9.8	4 10.5	9 26.5	10 31.3	3 9.4	
16. มีโอกาสได้สัมผัสกับเพื่อนต่างชาติ	1 0.8	38 47.5	4 7.0	6 11.1	1 2.0	5 9.8	3 5.9	1 2.1	1 2.6	- -	2 6.5	1 1.1	5 9.8	24 47.1	2 5.3	3 8.8	- -	4 12.5	
17. ทำให้ได้ภาษาต่างประเทศ	2 1.6	7 8.8	- -	1 1.9	2 3.9	- -	- -	2 4.2	- -	1 2.9	- -	1 1.1	- -	5 9.8	28 73.7	- -	1 3.1	1 3.1	
18. มีหน้าที่รับผิดชอบ และมีชื่อเสียง	5 3.9	8 10.0	1 1.8	- -	1 2.0	2 3.9	- -	1 2.1	1 2.6	1 2.9	1 3.2	4 4.3	2 3.9	6 11.8	- -	- -	1 3.1	- -	
19. มีเกียรติได้รับการยอมรับ	18 14.1	3 3.8	1 1.8	- -	2 3.9	1 2.0	1 2.0	2 4.2	14 35.9	4 11.4	1 3.2	14 15.1	1 2.0	2 3.9	- -	- -	4 12.5	- -	
20. มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	9 7.0	8 10.0	10 17.5	1 1.9	5 9.8	6 11.8	10 19.6	4 8.3	10 25.6	3 8.6	- -	6 6.5	6 11.8	5 9.8	- -	1 2.9	3 9.4	1 3.1	
21. มีความรับผิดชอบสูง	32 25.0	10 12.5	12 21.1	7 13.0	5 9.8	14 27.5	10 19.6	4 8.3	7 17.9	10 28.6	4 12.9	22 23.7	14 27.5	6 11.8	1 2.6	1 2.9	9 28.1	4 12.5	
22. มีความมั่นคงในอาชีพ เช่น สวัสดิการดี มีบำนาญ	9 7.0	- -	4 7.1	- -	1 2.0	6 11.8	3 5.9	1 2.1	15 38.5	2 5.7	- -	7 7.5	6 11.8	- -	1 2.6	1 2.9	3 9.4	- -	
23. ค่าเงินอาชีพมีความเหมาะสม	4 3.1	- -	3 5.3	5 9.3	- -	3 5.9	3 5.9	- -	2 5.1	2 5.7	- -	2 2.2	3 5.9	- -	- -	- -	- -	3 9.4	
24. มีความภาคภูมิใจหรือสนใจอาชีพนี้	26 20.3	2 2.5	4 7.1	2 3.7	3 5.9	13 25.5	4 7.8	3 6.3	5 12.8	4 11.4	1 3.2	22 23.7	13 25.5	2 3.9	3 7.9	1 2.9	9 28.1	1 3.1	
25. มีความภาคภูมิใจการยอมรับ	1 0.8	3 3.8	1 1.8	18 33.3	- -	- -	- -	- -	1 2.6	- -	- -	1 1.1	- -	2 3.9	- -	- -	- -	9 28.1	
26. ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศชาติ	85 66.4	1 1.2	- -	2 3.7	2 3.9	38 74.5	- -	1 2.1	21 53.8	18 51.4	- -	67 72.0	38 74.5	- -	- -	1 2.9	10 31.3	2 6.3	
27. ตามใจตนเอง เช่น ออกกำลังกาย นวดผ่อนคลาย ไปเที่ยวพักผ่อน	- -	- -	1 1.8	- -	- -	- -	1 2.0	- -	- -	- -	1 3.2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	

ตารางที่ 6 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพแพทย์และพยาบาลว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.4 และ 74.5 ตามลำดับและให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพ วิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และอาชีพแพทย์ ว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง คิดเป็นร้อยละ 77.2, 52.9 และ 49.2 ตามลำดับ สำหรับอาชีพนักธุรกิจนักเรียนได้ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพว่าเป็นอาชีพที่ก้าวหน้าโลก ได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ และเป็นอาชีพที่มีโอกาสดีต่อสมาคมกับผู้อื่นอย่างกว้างขวางประมาณ ร้อยละ 40 และนักเรียนได้ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพค้าขายว่ามีอิสระในการทำงานและมีอำนาจได้ควบคุมบริหารงานเองประมาณร้อยละ 60

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์และพยาบาลได้ให้เหตุผลว่า บิคารมารคาญาติ หรือผู้อื่นให้การสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และ 25.5 ตามลำดับ และให้เหตุผลในเรื่องของการมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงานเพียง ร้อยละ 7 และ 9.8 ตามลำดับเท่านั้น

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพวิศวกร ช่างเทคนิค วิศวกรรมไฟฟ้า แพทย์และสถาปนิก ว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูงมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละระหว่าง 54.2 และ 80.4 และให้เหตุผลในเรื่องของการได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติสำหรับอาชีพแพทย์ และทหารประมาณร้อยละ 50

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชายที่สนใจอาชีพทหารให้เหตุผลในเรื่องของการมีเกียรติได้รับการยกย่องและการมีความมั่นคงในอาชีพ ประมาณร้อยละ 35 ในขณะที่เดียวกันให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่าย เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเพียงร้อยละ 2.6 เท่านั้น

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจอาชีพแพทย์และพยาบาลให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุดถึงประมาณร้อยละ 70 และนักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพช่างตกแต่งภายในและอาชีพค้าขายให้เหตุผลในเรื่องของการมีอิสระในการทำงาน ร้อยละ 47.1 และ 71.9 ตามลำดับ

น่าสังเกตว่านักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพแพทย์ พยาบาล และเภสัชกร ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ประมาณร้อยละ 15 ถึง 20 และนักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพค้าขายให้เหตุผลในเรื่องของการที่บิคารมารคามีกิจการอยู่แล้วร้อยละ 28.1

ตารางที่ 7 ผลการสำรวจทัศนคติของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แยกเฉพาะอาชีพที่มีความน่าสนใจ 5 อันดับ

ทัศนคติ/อาชีพ	มัธยมศึกษาปีที่ 6																	
	มัธยมศึกษาปีที่ 6		มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย		มัธยมศึกษาปีที่ 6/หญิง		มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย		มัธยมศึกษาปีที่ 6/หญิง		มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย		มัธยมศึกษาปีที่ 6/หญิง		มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย		มัธยมศึกษาปีที่ 6/หญิง	
	จำนวน ร้อยละ (N=71)	จำนวน ร้อยละ (N=64)	จำนวน ร้อยละ (N=55)	จำนวน ร้อยละ (N=40)	จำนวน ร้อยละ (N=39)	จำนวน ร้อยละ (N=28)	จำนวน ร้อยละ (N=23)	จำนวน ร้อยละ (N=22)	จำนวน ร้อยละ (N=20)	จำนวน ร้อยละ (N=19)	จำนวน ร้อยละ (N=64)	จำนวน ร้อยละ (N=51)	จำนวน ร้อยละ (N=36)	จำนวน ร้อยละ (N=33)	จำนวน ร้อยละ (N=33)	จำนวน ร้อยละ (N=33)	จำนวน ร้อยละ (N=31)	
1. รายได้มั่นคงเหมาะสม	39 54.9	19 29.7	21 38.2	25 62.5	13 33.3	23 82.1	5 21.7	- -	12 60.0	10 52.6	19 29.7	27 52.9	11 30.6	9 27.3	12 36.4	19 57.6	20 64.5	
2. หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	5 7.0	32 50.0	1 1.8	2 5.0	- -	12 42.9	- -	- -	- -	- -	32 50.0	5 9.8	1 2.8	- -	15 45.5	4 12.1	2 6.5	
3. มีอิสระในการทำงาน	16 22.5	1 1.6	41 74.5	24 60.0	16 41.0	10 35.7	2 8.7	1 4.5	7 35.0	13 68.4	1 1.6	9 17.6	28 77.8	14 42.4	1 3.0	2 6.1	18 58.1	
4. งานสบาย ไม่ต้องรับผิดชอบมาก	1 1.4	1 1.6	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 5.0	- -	1 1.6	- -	- -	- -	- -	1 3.0	- -	
5. โคนแรงดีมีรางวัล เติบโตมีขวัญ	- -	1 1.6	- -	- -	1 2.6	- -	- -	- -	- -	- -	1 1.6	- -	- -	1 3.0	- -	6 18.2	- -	
6. เป็นอาชีพที่เสี่ยง ตื่นเต้น ผจญภัย	2 2.8	3 4.7	2 3.6	- -	4 10.3	- -	12 52.2	10 45.5	1 5.0	1 5.4	3 4.7	1 2.0	1 2.8	4 12.1	- -	1 3.0	- -	
7. ภาพลักษณ์และได้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ อยู่เสมอ	22 31.0	1 1.6	3 5.5	2 5.0	2 5.1	2 7.1	1 4.3	- -	4 20.0	- -	1 1.6	18 35.3	3 8.3	2 6.1	1 3.0	2 6.1	2 6.5	
8. ใฝ่หาโอกาสได้งานในตำแหน่งที่ต่าง ๆ ของบริษัทเอกชน	15 21.1	3 4.7	3 5.5	1 2.5	25 64.1	- -	- -	- -	4 20.0	2 10.5	3 4.7	11 21.6	1 2.8	20 60.6	- -	3 9.1	- -	
9. ใฝ่หางานที่ท้าทายความสามารถของตนเอง	12 16.9	10 15.6	8 14.5	8 20.0	6 15.4	9 32.1	3 13.0	- -	4 20.0	1 5.4	10 15.6	8 15.7	7 19.4	3 9.1	12 36.4	5 15.2	4 12.9	
10. มีโอกาสได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้เต็มที่	7 9.9	- -	1 1.8	31 77.5	- -	- -	- -	- -	2 10.0	- -	- -	5 9.8	1 2.8	- -	- -	1 3.0	24 77.4	
11. ตรงกับความต้องการของตนเอง	4 5.6	5 7.8	1 1.8	1 2.5	1 2.6	3 10.7	1 4.3	- -	- -	1 5.4	5 7.8	4 7.8	- -	1 3.0	9 27.3	4 12.1	1 3.2	
12. เป็นงานที่ท้าทายความสามารถ	14 19.7	3 4.7	2 3.6	6 15.0	9 23.1	3 10.7	4 17.4	2 9.1	3 15.0	1 5.4	3 4.7	11 21.6	1 2.8	9 27.3	1 3.0	2 6.1	6 19.4	
13. มีโอกาสได้ริเริ่มงานใหม่ ๆ	1 1.4	- -	7 12.7	3 7.5	- -	- -	- -	- -	- -	1 5.4	- -	1 2.0	6 16.7	- -	- -	3 9.1	3 9.7	
14. มีอำนาจได้ควบคุมและบริหารงานเอง	14 19.7	1 1.6	38 69.1	2 5.0	- -	5 17.9	2 8.7	- -	4 20.0	11 57.9	1 1.6	10 19.6	27 75.0	- -	1 3.0	1 3.1	2 6.5	
15. ลักษณะงานตรงกับต้องการทำ	6 8.5	15 23.4	7 12.7	8 20.0	9 23.1	7 25.0	2 8.7	8 36.4	- -	3 15.8	15 23.4	6 11.8	4 11.1	9 27.3	10 30.3	7 21.2	6 19.4	
16. มีโอกาสได้สัมผัสกับผู้อื่นอย่างกว้างขวาง	22 31.0	3 4.7	3 5.5	1 2.5	6 15.4	- -	1 4.3	1 4.5	3 15.0	2 10.5	3 4.7	19 37.3	1 2.8	5 15.2	1 3.0	11 33.3	1 3.2	
17. ทำให้ได้ใช้ภาษาต่างประเทศ	3 4.2	- -	- -	- -	19 48.7	1 3.6	- -	- -	1 5.0	- -	- -	2 3.9	- -	17 51.5	1 3.0	6 18.2	- -	
18. มีงานทำในสังคม และมีชื่อเสียง	2 2.8	- -	- -	1 2.5	1 2.6	- -	- -	- -	1 5.0	- -	- -	1 2.0	- -	1 3.0	- -	1 3.0	1 3.2	
19. มีเกียรติได้รับการยกย่อง	2 2.8	4 6.3	- -	- -	1 2.6	1 3.6	3 13.0	4 18.2	1 5.0	- -	4 6.3	1 2.0	- -	1 3.0	1 3.0	1 3.0	- -	
20. มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	11 15.5	1 1.6	- -	- -	- -	3 10.7	6 26.1	4 18.2	4 20.0	- -	1 1.6	7 13.7	- -	- -	10 30.3	6 18.2	- -	
21. มีความรับผิดชอบสูง	4 5.6	17 26.6	4 7.3	2 5.0	2 5.1	3 10.7	2 8.7	3 13.6	1 5.0	1 5.4	17 26.6	3 5.9	3 8.3	1 3.0	10 30.3	7 21.2	2 6.5	
22. มีความมั่นคงในอาชีพ เช่น สวัสดิการดี มีบำนาญ	- -	14 21.9	- -	- -	- -	1 3.6	7 30.4	13 59.1	- -	- -	14 21.9	- -	- -	- -	4 12.1	2 6.1	- -	
23. ค่าใช้จ่ายเหมาะสมกับความสามารถ	- -	- -	8 14.5	- -	- -	- -	2 8.7	4 18.2	- -	3 15.8	- -	- -	5 13.9	- -	2 6.1	- -	- -	
24. บำนาญที่ดี หรือสวัสดิการอื่นที่สนับสนุน	1 1.4	5 7.8	4 7.3	- -	- -	1 3.6	1 4.3	2 9.1	1 5.0	2 10.5	5 7.8	- -	2 5.6	- -	3 9.1	- -	- -	
25. มีความมั่นคงการออมแล้ว	3 4.2	- -	8 14.5	- -	- -	- -	- -	1 4.5	1 5.0	3 15.8	- -	2 3.9	5 13.9	- -	1 3.0	1 3.0	- -	
26. ใฝ่หาเทคโนโลยีขั้นสูง เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	- -	49 76.6	- -	- -	- -	- -	10 43.5	13 59.1	- -	- -	49 76.6	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
27. ตามีเหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โปรดระบุไว้ในช่อง	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	

ตารางที่ 7 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพนักธุรกิจและอาชีพช่างตกแต่งภายในให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ที่มีค่าตอบแทนสูงร้อยละ 54.9 และ 62.5 ตามลำดับ และนักเรียนที่สนใจในอาชีพค้าขาย ช่างตกแต่งภายในและมัคคุเทศก์ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพมีอิสระในการทำงานร้อยละ 74.5, 60.0 และ 41.0 ตามลำดับ นำสังเกตว่านักเรียนที่สนใจอาชีพพยาบาล ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ทำงานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานร้อยละ 50.0 ในขณะที่นักเรียนที่สนใจในอาชีพอื่น ๆ ให้เหตุผลในเรื่องนี้เป็นจำนวนร้อยละประมาณ 1 ถึง 7 เท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่สนใจอาชีพมัคคุเทศก์ไม่ให้เหตุผลในเรื่องของการทำงานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานนี้เลย

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพวิศวกร นักธุรกิจ และค้าขายให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่รายได้ที่มีค่าตอบแทนสูงร้อยละ 82.1, 60.0 และ 52.6 ตามลำดับ และให้เหตุผลในเรื่องของการมีอิสระในการทำงานร้อยละ 35.7, 35.0 และ 68.4 ตามลำดับ นำสังเกตว่านักเรียนชายที่สนใจในอาชีพทั้ง 3 นี้ไม่ให้เหตุผลในเรื่องของการได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเลย สำหรับนักเรียนชายที่สนใจอาชีพตำรวจ และทหารให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ร้อยละ 43.5 และ 59.1 มีความมั่นคงในอาชีพร้อยละ 30.4 และ 59.1 และนักเรียนชายที่สนใจอาชีพตำรวจให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ที่มีค่าตอบแทนสูงร้อยละ 21.7 ในขณะที่นักเรียนชายที่สนใจอาชีพทหารไม่ให้เหตุผลในเรื่องนี้เลย

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพนักธุรกิจ เลขานุการ และช่างตกแต่งภายใน ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่รายได้ที่มีค่าตอบแทนสูงร้อยละ 52.9, 57.6 และ 64.5 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพพยาบาล และนักบัญชีให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ทำงานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ร้อยละ 50.0 และ 45.5 สำหรับนักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพค้าขาย มัคคุเทศก์ และช่างตกแต่งภายใน และให้เหตุผลในเรื่องของการมีอิสระในการทำงานนั้นคิดเป็นร้อยละ 77.8, 42.4 และ 58.1 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่านอกจากอาชีพพยาบาลซึ่งนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้เหตุผลในเรื่องของการได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ คิดเป็นร้อยละ 76.6 แล้ว นักเรียนหญิงที่สนใจในอาชีพอื่น ๆ ไม่ให้เหตุผลในเรื่องนี้เลย

ตารางที่ 8 ผลการสำรวจเหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ

ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 3		ม.3/ชาย		ม.3/หญิง		มัธยมศึกษาปีที่ 6		ม.6/ชาย		ม.6/หญิง	
เหตุผลของความสนใจในอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (N=710)	จำนวน	ร้อยละ (N=293)	จำนวน	ร้อยละ (N=417)	จำนวน	ร้อยละ (N=505)	จำนวน	ร้อยละ (N=134)	จำนวน	ร้อยละ (N=371)
1. รายได้ที่มีค่าตอบแทนสูง	288	40.6	156	53.2	132	31.7	188	37.2	69	51.5	119	32.1
2. หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	19	12.8	46	15.7	45	10.8	108	21.4	25	18.7	83	22.4
3. มีอิสระในการทำงาน	179	25.2	82	28.0	97	23.3	165	32.7	46	34.3	119	32.1
4. งานสบาย ไม่ต้องรับผิดชอบมาก	20	2.8	10	3.4	10	2.4	18	3.6	7	5.2	11	3.0
5. โคนคั่งตัวสวยงาม เครื่องแบบสวย	12	1.7	4	1.4	8	1.9	9	1.8	3	2.2	6	1.6
6. เป็นอาชีพที่เสี่ยง ตื่นเต้น ผจญภัย	37	5.2	26	8.9	11	2.6	28	5.5	10	7.5	18	4.9
7. ก้าวทันโลกและได้รับประสบการณ์ใหม่ อยู่เสมอ	89	12.5	38	13.0	51	12.2	45	8.9	13	9.7	32	8.6
8. ได้มีโอกาสเดินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ และอาจมีโอกาสได้ไปต่างประเทศ	66	9.3	37	12.6	29	7.0	37	7.3	15	11.2	22	5.9
9. ได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง	161	22.7	76	25.9	85	20.4	110	21.8	32	23.9	78	21.0
10. มีโอกาสได้แสดงความสามารถ เริ่มสร้างสรรค์ ได้เต็มที่	131	18.5	55	18.8	76	18.2	89	17.6	25	13.7	64	17.3
11. ตรงกับแผนการ เรียนของตนเอง	54	7.6	17	5.8	37	8.9	43	8.5	7	5.2	36	9.7
12. เป็นงานที่หาหาสามารถ	95	13.4	39	13.3	56	13.4	71	14.1	24	17.9	47	12.7
13. มีโอกาสได้ริเริ่มงานใหม่ ๆ	43	6.1	23	7.8	20	4.8	20	4.0	6	4.5	14	3.8
14. มีอำนาจได้ควบคุมและบริหารงานเอง	30	4.2	12	4.1	18	4.3	22	4.4	10	7.5	12	3.2
15. ลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำ	156	22.0	48	16.4	108	25.9	125	24.8	26	19.4	99	26.7
16. มีโอกาสได้สัมผัสกับผู้คนอย่างกว้างขวาง	43	6.1	11	3.8	32	7.7	37	7.3	4	3.0	33	8.9
17. ทำให้ได้ใช้ภาษาต่างประเทศ ทำให้พูดได้หลายภาษา	30	4.2	9	3.1	21	5.0	18	3.6	5	3.7	13	3.5
18. มีหน้าตาในสังคม และมีชื่อเสียง	18	2.5	6	2.1	12	2.9	13	2.6	5	3.7	8	2.2
19. มีเกียรติได้รับรางวัลยกย่อง	39	5.5	12	4.1	27	6.5	38	7.5	10	7.5	28	7.5
20. มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	55	7.7	25	8.5	30	7.2	27	5.3	9	6.7	18	4.9
21. มีความรับผิดชอบสูง	123	17.3	40	13.7	83	19.9	70	13.9	15	11.2	55	14.8
22. มีความมั่นคงในอาชีพ เช่น หัวสีการที่ มีบ้านอยู่	42	5.9	16	5.5	26	6.2	44	8.7	8	6.0	36	9.7
23. ค่าเงินอาชีพตามอย่างนิทานมารดา	20	2.8	8	2.7	12	2.9	4	0.8	1	0.7	3	0.8
24. บิดา มารดา ผู้ดี หรือผู้สนใจให้การสนับสนุน	77	10.8	20	6.8	57	13.7	21	4.2	4	3.0	17	4.6
25. บิดามารดามีกิจการอยู่แล้ว	7	1.0	-	-	7	1.7	6	1.2	2	1.5	4	1.1
26. ได้รับความช่วยเหลือ อันเป็นประโยชน์ คือสังคมและประเทศชาติ	164	23.1	30	10.2	134	32.1	124	24.6	15	11.2	109	29.4
27. ถ้ามีเหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โปรดระบุไว้ในข้อนี้	4	0.6	3	1.0	1	0.2	1	0.2	-	-	1	0.3

ตารางที่ 8 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ส่วนมากคือ ร้อยละ 40.6 และ 32.7 ตามลำดับ ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่รายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง เหตุผลรองลงมาได้แก่การมีอิสระในการทำงานเช่นกันทั้งในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยคิดเป็นร้อยละ 25.2 และ 32.7 ตามลำดับ น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลในเรื่องของการหางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานร้อยละ 21.4 ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลในเรื่องนี้เพียงร้อยละ 12.8 เท่านั้น

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพอันดับที่ 1 ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง ร้อยละ 53.2 และ 51.5 ตามลำดับ และให้เหตุผลในเรื่องของการได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติร้อยละ 10.2 และ 11.2 ตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูงร้อยละ 31.7 และ 32.1 และให้เหตุผลในเรื่องของการได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติถึงร้อยละ 32.1 และ 29.4 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ

ความรู้เกี่ยวกับ ระดับความเข้าใจถูกต้อง ความสนใจในอาชีพ	ลักษณะงานที่ทำ						ความรู้ ความสามารถ							
	ไม่ถูกต้อง		ปานกลาง		มาก		รวม	ไม่ถูกต้อง		ปานกลาง		มาก		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	62	8.8	546	77.3	98	13.9	706	243	34.4	418	59.2	45	6.4	706
2. การบริหารและการจัดการ	7	15.6	31	68.9	7	15.6	45	7	15.6	30	66.7	8	17.8	45
3. งานเสมียนพนักงาน	14	14.3	60	61.2	24	24.5	98	35	35.7	50	51.0	13	13.3	98
4. การค้า	33	24.6	72	53.7	29	21.6	134	30	22.4	84	62.7	20	14.9	134
5. การบริการ	17	11.5	98	66.2	33	22.3	148	24	16.2	98	66.2	26	17.6	148
6. การกลุ่กรรม	3	11.1	16	59.3	8	29.6	27	9	33.3	15	55.6	3	11.1	27
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	5	9.6	37	71.2	10	19.2	52	28	53.8	22	42.3	2	3.8	52
รวม	141	(11.7)	860	(71.1)	209	(17.3)	1,210	376	(31.1)	717	(59.3)	117	(9.7)	1,210

หมายเหตุ คัดจำนวนร้อยละตามแนวนอน

ตารางที่ 9 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมากคือร้อยละ 71.1 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับปานกลางในเรื่องของลักษณะงานที่ตนสนใจเป็นอันดับที่ 1 และในทำนองเดียวกัน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมากคือร้อยละ 59.3 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับปานกลางเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้ที่ประกอบอาชีพในอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับที่ 1

ตารางที่ 10 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้อง เกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็น
 ใ้ใช้ในงานอาชีพ

ความรู้เกี่ยวกับ ระดับความเข้าใจถูกต้อง	ลักษณะงานที่ทำ						ความรู้ ความสามารถ							
	ไม่ถูกต้อง		ปานกลาง		มาก		รวม	ไม่ถูกต้อง		ปานกลาง		มาก		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	23	4.6	360	71.3	122	24.2	505	127	25.1	309	61.2	69	13.7	505
2. การบริหารและการจัดการ	5	7.5	41	61.2	21	1.3	67	12	17.9	37	55.2	18	26.9	67
3. งานเสมียนพนักงาน	11	16.2	40	58.8	17	25.0	68	15	22.1	38	55.9	15	22.1	68
4. การค้า	22	17.2	90	70.3	16	12.5	128	25	19.5	81	63.3	22	17.2	128
5. การบริการ	13	9.4	92	66.2	34	24.5	139	19	13.7	74	53.2	46	33.1	139
6. การกลีกรรม	2	10.5	11	57.9	6	31.6	19	6	31.6	11	57.9	2	10.5	19
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	-	-	5	71.4	2	28.6	7	4	57.1	3	42.9	-	-	7
รวม	76	(8.1)	639	(68.5)	218	(23.4)	933	208	(22.3)	553	(59.3)	172	(18.4)	933

หมายเหตุ คัดจำนวนร้อยละตามแนวนอน

ตารางที่ 10 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากคือร้อยละ 68.5 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับปานกลางในเรื่องของลักษณะงานที่ตนสนใจเป็นอันดับที่ 1 และในทำนองเดียวกัน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากคือร้อยละ 59.3 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับปานกลางเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้ที่ประกอบอาชีพในอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับที่ 1

ตารางที่ 11 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อใช้ในงานอาชีพ

ระดับชั้น/เพศ	ความรู้เกี่ยวกับ ระดับความเข้าใจถูกต้อง ความสนใจในอาชีพ	ลักษณะงานที่ทำ						ความรู้ ความสามารถ							
		ไม่ถูกต้อง		ปานกลาง		มาก		รวม	ไม่ถูกต้อง		ปานกลาง		มาก		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
มัธยมศึกษาปีที่ 3	แพทย์	5	3.9	110	85.9	13	10.2	128	49	38.3	64	50.0	15	11.7	128
	นักธุรกิจ	25	31.6	42	53.2	12	15.2	79	19	24.1	50	63.3	10	12.7	79
	วิศวกร	11	19.3	36	63.2	10	17.5	57	27	47.4	29	50.9	1	1.8	57
	ค้าขาย	8	14.8	29	53.7	17	31.5	54	11	20.4	33	61.1	10	18.5	54
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	13	25.5	29	56.9	9	17.6	51	24	47.1	25	49.0	2	3.9	51
	พยาบาล	3	5.9	35	68.6	13	25.5	51	9	17.6	37	72.5	5	9.8	51
มัธยมศึกษาปีที่ 3/ชาย	วิศวกร	11	12.6	32	62.7	8	15.7	51	24	47.1	26	51.0	1	2.0	51
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	12	25.0	28	58.3	8	16.7	48	22	45.8	25	52.1	1	2.1	48
	ทหาร	8	20.5	27	69.2	4	10.3	39	11	28.2	24	61.5	4	10.3	39
	แพทย์	2	5.7	27	77.1	6	17.1	35	14	40.0	17	48.6	4	11.4	35
	สถาปนิก	1	3.2	27	87.1	3	9.7	31	5	16.1	26	83.9	-	-	31
มัธยมศึกษาปีที่ 3/หญิง	แพทย์	3	3.2	83	89.2	7	7.5	93	35	37.6	47	50.5	11	11.8	93
	พยาบาล	3	5.9	35	68.6	13	25.5	51	9	17.6	37	72.5	5	9.8	51
	นักธุรกิจ	14	28.0	25	50.0	11	22.0	50	10	20.0	34	68.0	6	12.0	50
	แอร์โฮสเตส	5	13.2	29	76.3	4	10.5	38	3	7.9	28	73.7	7	18.4	38
	ช่างตกแต่งภายใน	1	2.9	32	94.1	1	2.9	34	8	23.5	24	70.6	2	5.9	34
	เกสซ์กร	3	9.4	20	62.5	9	28.1	32	5	15.6	25	78.1	2	6.3	32
	ค้าขาย	5	15.6	17	53.1	10	31.3	32	7	21.9	16	50.0	9	28.1	32

หมายเหตุ: หักจำนวนร้อยละตามแนวนอน

ตารางที่ 11 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมากคือระหว่างร้อยละ 53.2 ถึง 85.9 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับปานกลางในเรื่องของลักษณะงานอาชีพที่ตนสนใจเป็นอันดับที่ 1 และในทำนองเดียวกันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 50 ถึง 72.5 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับปานกลางเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้ที่จะประกอบอาชีพในอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับที่ 1

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเพียงร้อยละ 5.7 และ 3.2 ตามลำดับ ที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องในเรื่องของลักษณะงานอาชีพแพทย์ ในขณะที่นักเรียนชายและนักเรียนหญิงถึงร้อยละ 40 และ 37.6 ตามลำดับ ที่เข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้ที่จะประกอบอาชีพแพทย์

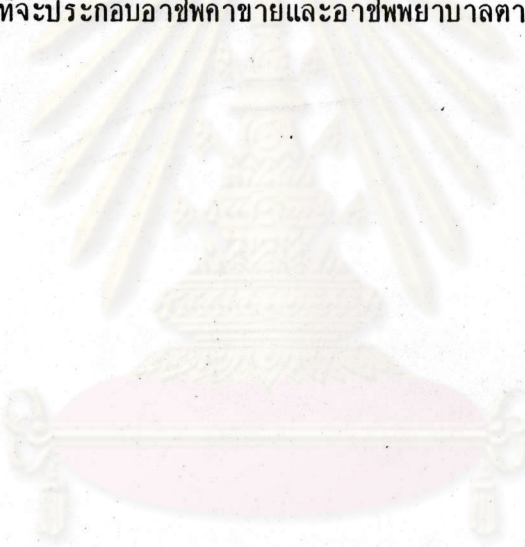
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ

ระดับชั้น/เพศ	ความรู้เกี่ยวกับ ระดับความเข้าใจถูกต้อง ความสนใจในอาชีพ	ลักษณะงานที่ทำ						ความรู้ ความสามารถ							
		ไม่ถูกต้อง		ปานกลาง		มาก		รวม	ไม่ถูกต้อง		ปานกลาง		มาก		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
มัธยมศึกษาปีที่ 6	นักธุรกิจ	20	28.2	45	63.4	6	8.5	71	14	19.7	46	64.8	11	15.5	71
	พยาบาล	5	7.8	42	65.6	17	26.6	64	15	23.4	39	60.9	10	15.6	64
	ค้าขาย	2	3.6	44	80.0	9	16.4	55	11	20.0	34	61.8	10	18.2	55
	ช่างเทคนิคภายใน	2	5.0	30	75.0	8	20.0	40	4	10.0	25	62.5	11	27.5	40
	มัคคุเทศก์	1	2.6	27	69.2	11	28.2	39	1	2.6	20	51.3	18	46.2	39
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย	วิศวกร	4	14.3	22	78.6	2	7.1	28	5	17.9	14	50.0	9	32.1	28
	ตำรวจ	5	21.7	12	52.2	6	26.1	23	7	30.4	13	56.5	3	13.0	23
	ทหาร	3	13.6	16	72.7	3	13.6	22	5	22.7	16	72.7	1	4.5	22
	นักธุรกิจ	6	30.0	12	60.0	2	10.0	20	5	25.0	12	60.0	3	15.0	20
	ค้าขาย	1	5.3	16	84.2	2	10.5	19	5	26.3	10	52.6	4	21.1	19
มัธยมศึกษาปีที่ 6/หญิง	พยาบาล	5	7.8	42	65.6	17	26.6	64	15	23.4	39	60.9	10	15.6	64
	นักธุรกิจ	14	27.5	33	64.7	4	7.8	51	9	17.6	34	66.7	8	15.7	51
	ค้าขาย	1	2.8	28	77.8	7	19.4	36	6	16.7	24	66.7	6	16.7	36
	มัคคุเทศก์	1	3.0	22	66.7	10	30.3	33	-	-	17	51.5	16	48.5	33
	นักบัญชี	-	-	27	81.8	6	18.2	33	8	24.2	25	75.8	-	-	33
	เลขานุการ	6	18.2	16	48.5	11	33.3	33	6	18.2	21	63.6	6	18.2	33
	ช่างเทคนิคภายใน	2	6.5	27	87.1	2	6.5	31	3	9.7	23	74.2	5	16.1	31

ตารางที่ 12 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 63.4 ถึง 80 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับปานกลางในเรื่องของลักษณะงานอาชีพที่ตนสนใจเป็นอันดับที่ 1 และในทำนองเดียวกันนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 51.3 ถึง 64.8 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับปานกลางเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้ที่จะประกอบอาชีพในอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับที่ 1

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชายที่สนใจอาชีพค้าขายเพียงร้อยละ 5.3 และนักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพพยาบาลเพียงร้อยละ 7.8 ที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องในเรื่องของลักษณะงานอาชีพค้าขายและอาชีพพยาบาลตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนชายที่สนใจอาชีพค้าขายถึงร้อยละ 26.3 และนักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพพยาบาลถึงร้อยละ 23.4 ที่เข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้ที่จะประกอบอาชีพค้าขายและอาชีพพยาบาลตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

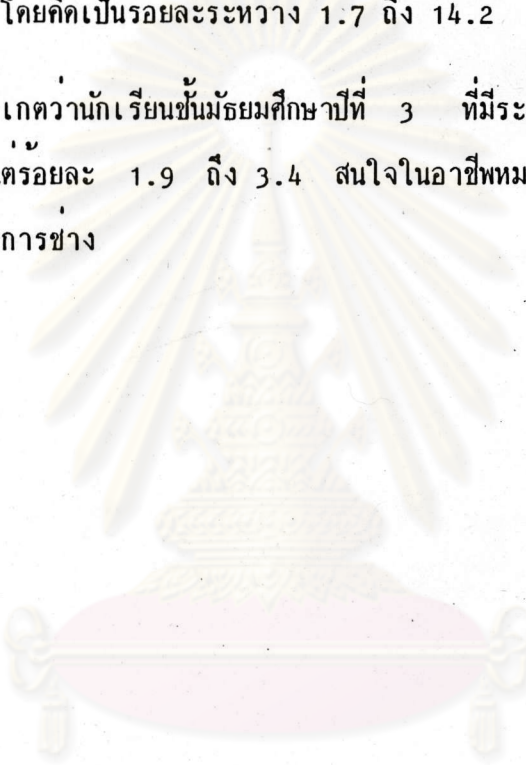
ตารางที่ 13 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

อันดับการเลือก	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	263	53.5	303	57.8	144	69.6	710	244	49.7	279	53.4	132	64.1	655	220	44.8	255	48.8	122	58.9	597
2. การบริหารและการจัดการ	14	2.8	23	4.4	8	3.9	45	10	2.0	18	3.4	11	5.3	39	12	2.4	13	2.5	9	4.3	34
3. งานเสมียนพนักงาน	44	8.9	48	9.2	6	2.9	98	55	11.2	74	14.2	17	8.3	146	41	8.4	63	12.0	17	8.2	121
4. การค้า	53	10.8	63	12.0	19	9.2	135	61	12.4	51	9.8	14	6.8	126	58	11.8	64	12.2	25	12.1	147
5. การบริการ	78	15.9	58	11.1	20	9.7	156	70	14.3	58	11.1	23	11.2	151	93	18.9	85	16.3	20	9.7	198
6. การกลีกรม	12	2.4	9	1.7	6	2.9	27	19	3.9	13	2.5	4	1.9	36	29	5.9	19	3.6	7	3.4	55
7. การคมนาคม/ การผลิตและการช่าง	28	5.7	20	3.8	4	1.9	52	32	6.5	29	5.6	5	2.4	66	38	7.7	24	4.6	7	3.4	69
รวม	492		524		207		1,223	491		522		206		1,219	491		523		207		1,221

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่
ว่าจะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ส่วนมากที่สุดคือประมาณตั้งแต่ร้อยละ 45 ถึง
ร้อยละ 70 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ
3 และสนใจอาชีพหมวดการค้าและหมวดการบริการรองลงมาโดยประมาณร้อยละ 9 ถึง ร้อยละ
18 นอกนั้นความสนใจในอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กระจายกันออกไปในหมวด
การบริหารและการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการกสิกรรม หมวดการคมนาคม
การผลิตและการช่าง โดยคิดเป็นร้อยละระหว่าง 1.7 ถึง 14.2

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง
เป็นจำนวนน้อยคือตั้งแต่ร้อยละ 1.9 ถึง 3.4 สนใจในอาชีพหมวดการกสิกรรมและหมวดการ
คมนาคม การผลิตและการช่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน

อันดับการเลือก สัมฤทธิผลทางการเรียน	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	141	45.9	291	58.2	73	57.5	505	140	45.6	282	56.5	74	59.2	496	135	44.1	254	50.9	67	53.6	456
2. การบริหารและการจัดการ	26	8.5	30	6.0	11	8.7	67	11	3.6	23	4.6	3	2.4	37	12	3.9	21	4.2	6	4.8	39
3. งานเสมียนพนักงาน	18	5.9	41	8.2	9	7.1	68	39	12.7	56	11.2	10	8.0	105	25	8.2	58	11.6	11	8.8	94
4. การค้า	49	16.0	64	12.8	15	11.8	128	37	12.1	51	10.2	18	14.4	106	54	17.6	69	13.8	19	15.2	142
5. การบริการ	57	18.6	63	12.6	19	15.0	139	59	19.2	73	14.6	18	14.4	150	53	17.3	71	14.2	17	13.6	141
6. การกลีกรรรม	11	3.6	9	1.8	-	-	20	18	5.9	12	2.4	1	0.8	31	17	5.6	18	3.6	2	1.6	37
7. การคมนาคม/ การผลิตและการช่าง	5	1.6	2	0.4	-	-	7	3	1.0	2	0.4	1	0.8	6	10	3.3	8	1.6	3	2.4	21
รวม	307		500		127		934	307		499		125		931	306		499		125		930

ตารางที่ 14 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่
ว่าจะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ส่วนมากคือประมาณตั้งแต่ร้อยละ 45 ถึงร้อยละ
59 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 และ
สนใจในอาชีพหมวดการค้าและหมวดการบริการรองลงมาโดยคิดเป็นร้อยละระหว่าง 10.2 ถึง
19.2 นอกนั้นความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กระจายกันออกไปในหมวดการ
บริหารและการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การ
ผลิตและการช่าง ในระหว่างร้อยละ 0.4 ถึง 12.7

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปาน
กลางและสูงเป็นจำนวนน้อยคือเพียงร้อยละ 0.4 ถึง 3.6 สนใจในอาชีพหมวดการกสิกรรมและ
หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง โดยเฉพาะในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 นั้น
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงไม่สนใจในอาชีพหมวดการ
กสิกรรมและหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความดีสูงสุด 5 อันดับ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทาง
การเรียนรู้ของนักเรียน

ระดับชั้น	ระดับสัมฤทธิผลทางการเรียน	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม
	ความสนใจในอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษา ปีที่ 3	แพทย์	24	18.0	43	23.5	61	58.1	128
	นักธุรกิจ	38	28.6	30	16.4	12	11.4	80
	วิศวกร	12	9.0	26	14.2	19	18.1	57
	ค้าขาย	14	10.5	33	18.0	7	6.7	54
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	20	15.0	25	13.7	6	5.7	51
	พยาบาล	25	18.8	26	14.2	-	-	51
	รวม	133		183		105		421
มัธยมศึกษา ปีที่ 6	นักธุรกิจ	26	23.4	37	28.0	8	30.8	71
	พยาบาล	32	28.8	31	23.5	1	3.8	64
	ค้าขาย	21	18.9	27	20.5	7	26.9	55
	ช่างตกแต่งภายใน	17	15.3	22	16.7	1	3.8	40
	มัคคุเทศก์	15	13.5	15	11.4	9	34.6	39
	รวม	111		132		26		269

ตารางที่ 15 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ จำนวนร้อยละ 28.6 สนใจอาชีพนักธุรกิจ และสนใจอาชีพแพทย์และพยาบาลในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 18.0 และ 18.8 นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนปานกลางสนใจอาชีพแพทย์ ร้อยละ 23.5 นอกนั้น นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนปานกลางสนใจอาชีพนักธุรกิจ วิศวกร ค้าขาย ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และพยาบาล เป็นจำนวนระหว่างร้อยละ 13.7 ถึง 18 นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงสนใจอาชีพแพทย์ถึงร้อยละ 58.1 และสนใจอาชีพอื่น ๆ ระหว่างร้อยละ 5.7 ถึง 18.1 เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงไม่สนใจอาชีพพยาบาลเลย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำและปานกลางสนใจอาชีพพยาบาลและอาชีพนักธุรกิจประมาณร้อยละ 23 ถึง 28 ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงสนใจอาชีพมัคคุเทศก์และอาชีพนักธุรกิจร้อยละ 34.6 และ 30.8 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงสนใจอาชีพพยาบาลและอาชีพช่างตกแต่งภายในเพียงร้อยละ 3.8 เท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนความอาชีพของบิดา

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลีกรวม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	130	66.0	63	61.2	24	43.6	251	57.4	85	59.9	16	55.2	87	54.0	656
2. การบริหารและการจัดการ	9	4.6	8	7.8	3	5.5	16	3.7	4	2.8	1	3.4	1	0.6	42
3. งานเสมียนพนักงาน	10	5.1	6	5.8	10	18.2	33	7.6	15	10.6	1	3.4	17	10.6	92
4. การค้า	18	9.1	15	14.6	4	7.3	69	15.8	4	2.8	2	6.9	15	9.3	127
5. การบริการ	22	11.2	6	5.8	6	10.9	44	10.1	29	20.4	5	17.2	27	16.8	139
6. การกลีกรวม	3	1.5	3	2.9	3	5.5	7	1.6	-	-	3	10.3	5	3.1	24
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	5	2.5	2	1.9	5	9.1	17	3.9	5	3.5	1	3.4	9	5.6	44
รวม	197		103		55		437		142		29		161		1,124

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 2														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลีกรวม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	118	60.2	62	60.2	25	46.3	230	52.6	78	55.3	10	34.5	79	49.4	602
2. การบริหารและการจัดการ	4	2.0	4	3.9	3	5.6	20	4.6	2	1.4	2	6.9	3	1.9	38
3. งานเสมียนพนักงาน	22	11.2	10	9.7	7	13.0	52	11.9	16	11.3	4	13.8	23	14.4	134
4. การค้า	15	7.7	14	13.6	4	7.4	60	13.7	9	6.4	3	10.3	11	6.9	116
5. การบริการ	23	11.7	10	9.7	4	7.4	41	9.4	30	21.3	6	20.7	21	13.1	135
6. การกลีกรวม	4	2.0	2	1.9	1	1.9	15	3.4	3	2.1	2	6.9	7	4.4	34
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	10	5.1	1	1.0	10	18.5	19	4.3	3	2.1	2	6.9	16	10.0	61
รวม	196		103		54		437		141		29		160		1,120

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 3														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลีกรวม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	108	54.8	52	50.5	26	48.1	201	46.1	73	51.4	13	44.8	83	51.6	556
2. การบริหารและการจัดการ	8	4.1	6	5.8	-	-	9	2.1	4	2.8	-	-	4	2.5	31
3. งานเสมียนพนักงาน	12	6.1	12	11.7	7	13.0	50	11.5	10	7.0	3	10.3	17	10.6	111
4. การค้า	23	11.7	13	12.6	-	-	67	15.4	14	9.9	4	13.8	15	9.3	136
5. การบริการ	28	14.2	14	13.6	11	20.4	70	16.1	30	21.1	4	13.8	23	14.3	180
6. การกลีกรวม	8	4.1	4	3.9	3	5.6	19	4.4	6	4.2	4	13.8	4	2.5	48
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	10	5.1	2	1.9	7	13.0	20	4.6	5	3.5	1	3.4	15	9.3	60
รวม	197		103		54		436		142		29		161		1,122

ตารางที่ 17 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพบิดา

ชั้น/เพศ	อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	วิชาชีพ/วิชาการ		การบริหาร การจัดการ		เสมียนพนักงาน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรรม		การคมนาคม/ผลิต		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ม.3	1. แพทย์	26	37.7	11	28.2	1	11.1	53	30.6	10	34.5	4	44.4	17	28.3	122
	2. นักธุรกิจ	13	18.8	12	30.8	3	33.3	35	20.2	3	10.3	1	11.1	8	13.3	75
	3. วิศวกร	11	15.9	8	20.5	3	33.3	23	13.3	2	6.9	-	-	5	8.3	52
	4. ค้าขาย	4	5.8	3	7.7	1	11.1	34	19.7	1	3.4	1	11.1	7	11.7	51
	5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	9	13.0	4	10.3	-	-	14	8.1	5	17.2	1	11.1	12	20.0	45
	พยาบาล	6	8.7	1	2.6	1	11.1	14	8.1	8	27.6	2	22.2	11	18.3	43
รวม		69		39		9		173		29		9		60		388
ม.3 ชาย	1. วิศวกร	9	23.7	6	37.5	3	60.0	22	31.4	2	9.1	-	-	4	12.1	46
	2. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	9	23.7	4	25.0	-	-	13	18.6	5	22.7	1	33.3	11	33.3	43
	3. ทหาร	5	13.2	2	12.5	2	40.0	4	5.7	9	40.9	1	33.3	10	30.3	33
	4. แพทย์	9	23.7	2	12.5	-	-	17	24.3	2	9.1	-	-	4	12.1	34
	5. สถาปนิก	6	15.8	2	12.5	-	-	14	20.0	4	18.2	1	33.3	4	12.1	31
รวม		38		16		5		70		22		3		33		187
ม.3 หญิง	1. แพทย์	17	32.7	9	32.1	1	14.3	36	27.0	8	26.7	4	33.3	13	31.0	88
	2. พยาบาล	6	11.5	1	3.6	1	14.3	14	10.5	8	26.7	2	16.7	11	26.2	43
	3. นักธุรกิจ	8	15.4	10	35.7	2	28.6	20	15.0	2	6.7	1	8.3	5	11.9	48
	4. แอร์โฮสเตส	7	13.5	1	3.6	-	-	15	11.3	6	20.0	1	8.3	3	7.1	33
	5. ช่างตกแต่งภายใน	9	17.3	3	10.7	1	14.3	8	6.0	4	13.3	1	8.3	5	11.9	31
	6. เภสัชกร	2	3.8	3	10.7	2	28.6	20	15.0	1	3.3	2	16.7	1	2.4	31
รวม		52		28		7		133		30		12		42		304

ตารางที่ 16 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมากคือประมาณร้อยละ 34 ถึง 66 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ทั้งนี้ไม่ว่าบิดาของนักเรียนจะประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตาม นอกจากนี้ ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กระจายกันออกไปในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และ หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ในจำนวนเพียงเล็กน้อยคือระหว่างร้อยละ 0.6 ถึง 21.3 เท่านั้น

ในเรื่องของความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ รองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ เมื่อพิจารณาในด้านความสอดคล้องกับอาชีพของบิดาแล้ว พบว่า ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดงานเสมียนพนักงาน สนใจในอาชีพหมวดงานเสมียนพนักงาน ร้อยละ 18.2 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้าร้อยละ 15.8 และนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการร้อยละ 20.4 ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 2 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้าร้อยละ 13.7 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ ร้อยละ 21.3 ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 3 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ ร้อยละ 21.1

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรมและหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ประมาณร้อยละ 28 ถึง 44 สนใจในอาชีพแพทย์ และนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการสนใจในอาชีพนักธุรกิจร้อยละ 30.8 สำหรับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงานและหมวดการค้า ประมาณร้อยละ 31 ถึง 60 สนใจในอาชีพวิศวกร และนักเรียนชายที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ประมาณร้อยละ 22 ถึง 33 สนใจในอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และประมาณร้อยละ 30 ถึง 40 สนใจในอาชีพทหาร สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพวิชาการ หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ประมาณร้อยละ 31 ถึง 33 สนใจในอาชีพแพทย์

และนักเรียนหญิงที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดงานเสมียน
พนักงาน สนใจในอาชีพนักธุรกิจร้อยละ 35.7 และ 28.6 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนความอาชีพของบิดา

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรรรม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	88	63.8	41	59.4	20	48.8	164	51.3	43	43.0	32	57.1	57	57.0	445
2. การบริหารและการจัดการ	8	5.8	5	7.2	2	4.9	29	9.1	4	4.0	4	7.1	7	7.0	59
3. งานเสมียนพนักงาน	6	4.3	3	4.3	10	24.4	18	5.6	16	16.0	3	5.4	5	5.0	61
4. การค้า	9	6.5	7	10.1	3	7.3	74	23.1	6	6.0	4	7.1	9	9.0	112
5. การบริการ	24	17.4	12	17.4	5	12.2	30	9.4	27	27.0	6	10.7	20	20.0	124
6. การกลุ่กรรรม	2	1.4	1	1.4	-	-	5	1.6	3	3.0	6	10.7	1	1.0	18
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	1	0.7	-	-	1	2.4	-	-	1	1.0	1	1.8	1	1.0	5
รวม	138		69		41		320		100		56		100		824

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 2														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรรรม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	80	58.4	29	42.0	26	63.4	155	48.6	51	51.5	27	48.2	57	57.0	425
2. การบริหารและการจัดการ	2	1.5	2	2.9	-	-	14	4.4	6	6.1	3	5.4	4	4.0	31
3. งานเสมียนพนักงาน	18	13.1	13	18.8	4	9.8	35	11.0	10	10.1	8	14.3	12	12.0	100
4. การค้า	11	8.0	11	15.9	3	7.3	50	15.7	4	4.0	3	5.4	12	12.0	94
5. การบริการ	24	17.5	13	18.8	5	12.2	53	16.6	22	22.2	9	16.1	12	12.0	138
6. การกลุ่กรรรม	2	1.5	-	-	3	7.3	11	3.4	6	6.1	4	7.1	2	2.0	28
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	-	-	1	1.4	-	-	1	0.3	-	-	2	3.6	1	1.0	5
รวม	137		69		41		319		99		56		100		821

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 3														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรรรม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	71	51.8	29	42.6	24	58.5	155	48.6	57	57.0	25	44.6	40	40.0	401
2. การบริหารและการจัดการ	5	3.6	3	4.4	-	-	19	6.0	2	2.0	3	5.4	4	4.0	36
3. งานเสมียนพนักงาน	14	10.2	12	17.6	1	2.4	27	8.5	7	7.0	5	8.9	22	22.0	88
4. การค้า	19	13.9	12	17.6	6	14.6	55	17.2	16	16.0	5	8.9	11	11.0	124
5. การบริการ	22	16.1	10	14.7	5	12.2	46	14.4	15	15.0	11	19.6	13	13.0	122
6. การกลุ่กรรรม	5	3.6	2	2.9	1	2.4	11	3.4	2	2.0	6	10.7	6	6.0	33
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	1	0.7	-	-	4	9.8	6	1.9	1	1.0	1	1.8	4	4.0	17
รวม	137		68		41		319		100		56		100		821

ตารางที่ 19 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนความอาชีพบิดา

ชั้น/เพศ	อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	วิชาชีพ/วิชาการ		การบริหาร การจัดการ		เสมียนพนักงาน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรม		การคมนาคม/ผลิต		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ม.6	1. นักธุรกิจ	8	22.9	5	35.7	2	16.7	36	31.3	4	13.8	3	20.0	5	22.7	63
	2. พยาบาล	10	28.6	4	28.6	3	25.0	17	14.8	15	51.7	11	73.3	6	27.3	66
	3. ค้าขาย	1	2.9	2	14.3	1	8.3	37	32.2	1	3.4	-	-	4	18.2	46
	4. ช่างคคคคคภายใน	8	22.9	2	14.3	3	25.0	14	12.2	3	10.3	1	6.7	5	22.7	36
	5. มัคคคคคค	8	22.9	1	7.1	3	25.0	11	9.6	6	20.7	-	-	2	9.1	31
รวม		35		14		12		115		29		15		22		242
ม.6 ชาย	1. วิศวกร	1	12.5	4	66.7	2	40.0	11	29.7	2	13.3	-	-	4	21.1	24
	2. ตำรวจ	2	25.0	1	16.7	1	20.0	4	10.8	5	33.3	2	50.0	5	26.3	20
	3. ทหาร	2	25.0	-	-	-	-	3	8.1	5	33.3	2	50.0	6	31.6	18
	4. นักธุรกิจ	2	25.0	-	-	1	20.0	10	27.0	2	13.3	-	-	3	15.8	18
	5. ค้าขาย	1	12.5	1	16.7	1	20.0	9	24.3	1	6.7	-	-	1	5.3	14
รวม		8		6		5		37		15		4		19		94
ม.6 หญิง	1. พยาบาล	10	24.4	4	20.0	3	21.4	17	15.3	6	23.1	11	57.9	6	33.3	57
	2. นักธุรกิจ	6	14.6	5	25.0	1	7.1	26	23.4	2	7.7	3	15.8	2	11.1	45
	3. ค้าขาย	-	-	1	5.0	-	-	28	25.2	-	-	1	5.3	3	16.6	33
	4. มัคคคคคค นักบัญชี	7	17.1	1	5.0	3	21.4	9	8.1	4	15.4	2	10.5	2	11.1	28
	เลขาณการ	8	19.5	5	25.0	-	-	12	10.8	3	11.5	-	-	1	5.6	29
5. ช่างคคคคภายใน	4	9.8	2	10.0	4	28.6	9	8.1	8	30.8	1	5.3	1	5.6	29	
รวม		41		20		14		111		26		19		18		249

ตารางที่ 18 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมาก คือประมาณร้อยละ 40 ถึง 63 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ทั้งนี้ไม่ว่าบิดาของนักเรียนจะประกอบอาชีพในหมวดอาชีพใดก็ตาม นอกนั้น ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายกันออกไปใน หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ในระหว่างร้อยละ 0.3 ถึง 27.0

สำหรับความสนใจในอาชีพหมวดอาชีพอื่น ๆ รองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ เมื่อพิจารณาในด้านความสอดคล้องกับอาชีพของบิดา พบว่าในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดงานเสมียนพนักงาน สนใจในอาชีพหมวดงานเสมียนพนักงาน ร้อยละ 24.4 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้าร้อยละ 23.1 และนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพ หมวดการบริการ ร้อยละ 27.0 ในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 2 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ ร้อยละ 22.2 และในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 3 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้าร้อยละ 17.2

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการและหมวดการค้าสนใจในอาชีพธุรกิจร้อยละ 35.7 และ 31.3 ตามลำดับ นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการและหมวดการกสิกรรม สนใจในอาชีพพยาบาล ร้อยละ 51.7 และ 73.3 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพค้าขายและอาชีพนักธุรกิจถึงร้อยละ 32.2 และ 31.3 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดงานเสมียนพนักงานจำนวนร้อยละ 66.7 และ 40.0 ตามลำดับ สนใจในอาชีพวิศวกร และนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าสนใจในอาชีพวิศวกร นักธุรกิจ และค้าขาย ในจำนวนใกล้เคียงกันคือคิดเป็นร้อยละ 29.7 27.0 และ 24.3 ตามลำดับ และสนใจอาชีพตำรวจทหาร เพียงร้อยละ 10.8 และ 8.1 ในขณะที่นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพตำรวจ ทหาร ประมาณร้อยละ 26 ถึง 50 สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดงานเสมียนพนักงาน สนใจในอาชีพเลขานุการ ร้อยละ 28.6 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพนักธุรกิจและอาชีพค้าขายร้อยละ 23.4 และ 25.2 ตามลำดับและ

นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม
การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพพยาบาลร้อยละ 24.4, 57.9 และ 33.3 ตามลำดับ
ดังแสดงในตารางที่ 19

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนคำถามอาชีพของมารดา

อันดับการเลือก		อันดับที่ 1														รวม
อาชีพมารดา	ความสนใจในอาชีพ	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรรรม		คมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ		107	69.9	14	56.0	39	54.9	206	57.9	22	56.4	8	47.1	34	57.6	430
2. การบริหารและการจัดการ		6	3.9	3	12.0	5	7.0	11	3.1	1	2.6	1	5.9	1	1.7	28
3. งานเสมียนพนักงาน		10	6.5	2	8.0	8	11.3	29	8.1	5	12.8	-	-	-	-	54
4. การค้า		9	5.9	4	16.1	4	5.6	52	14.6	4	10.3	1	5.9	8	13.6	82
5. การบริการ		15	9.8	-	-	9	12.7	38	10.7	6	15.4	2	11.8	11	18.6	81
6. การกลุ่กรรรม		3	2.0	1	4.0	2	2.8	6	1.7	-	-	3	17.6	1	1.7	16
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง		3	2.0	1	4.0	4	5.6	14	3.9	1	2.6	2	11.8	4	6.8	29
รวม		153		25		71		357		39		17		59		720

อันดับการเลือก		อันดับที่ 2														รวม
อาชีพมารดา	ความสนใจในอาชีพ	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรรรม		คมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ *		85	55.9	13	52.0	41	57.7	189	53.1	17	43.6	6	35.3	30	51.7	381
2. การบริหารและการจัดการ		1	0.7	3	12.0	-	-	13	3.7	-	-	-	-	1	1.7	18
3. งานเสมียนพนักงาน		20	13.2	3	12.0	10	14.1	41	11.5	7	17.9	2	11.8	5	8.6	88
4. การค้า		16	10.5	2	8.0	5	7.0	47	13.2	5	12.8	1	5.9	6	10.3	82
5. การบริการ		21	13.8	2	8.0	12	16.9	37	10.4	7	17.9	3	17.6	10	17.2	92
6. การกลุ่กรรรม		1	0.7	1	4.0	2	2.8	11	3.1	1	2.6	2	11.8	1	1.7	19
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง		8	5.3	1	4.0	1	1.4	18	5.1	2	5.1	3	17.6	5	8.6	38
รวม		152		25		71		356		39		17		58		718

อันดับการเลือก		อันดับที่ 3														รวม
อาชีพบิดา	ความสนใจในอาชีพ	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรรรม		คมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ		80	52.3	10	40.0	30	42.3	162	45.6	22	56.4	6	35.3	28	47.5	338
2. การบริหารและการจัดการ		4	2.6	3	12.0	1	1.4	11	3.1	-	-	-	-	3	5.1	22
3. งานเสมียนพนักงาน		9	5.9	2	8.0	10	14.1	40	11.3	2	5.1	3	17.6	6	10.2	72
4. การค้า		19	12.4	3	12.0	4	5.6	56	15.8	4	10.3	-	-	6	10.2	92
5. การบริการ		25	16.3	5	20.0	18	25.4	55	15.5	6	15.4	3	17.6	8	13.6	120
6. การกลุ่กรรรม		7	4.6	1	4.0	5	7.0	15	4.2	1	2.6	2	11.8	1	1.7	32
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง		9	5.9	1	4.0	3	4.2	16	4.5	4	10.3	3	17.6	7	11.9	43
รวม		153		25		71		355		39		17		59		719

ตารางที่ 21 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพมารดา

ชั้น/เพศ	อาชีพมารดา ความสนใจในอาชีพ	วิชาชีพ/วิชาการ		การบริหาร การจัดการ		เสมียนพนักงาน		การค้า		การบริการ		การกลีกรรรม		การคมนาคม/ผลิต		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ม.3	1. แพทย์	19	35.2	5	14.7	3	15.8	49	36.0	2	28.6	-	-	5	21.7	83
	2. นักธุรกิจ	6	11.1	4	33.3	3	15.8	27	19.9	3	42.9	-	-	4	17.4	47
	3. วิศวกร	8	14.8	3	25.0	2	10.5	13	9.6	-	-	-	-	2	8.7	28
	4. ค้าขาย	3	5.6	-	-	1	5.3	25	18.4	1	14.3	1	16.7	4	17.4	35
	5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	12	22.2	-	-	2	10.5	10	7.4	1	14.3	3	50.0	6	26.1	34
	พยาบาล	6	11.1	-	-	8	42.1	12	8.9	-	-	2	33.3	2	6.7	30
รวม		54		12		19		136		7		6		23		257
ม.3 ชาย	1. วิศวกร	8	23.5	2	100.0	1	14.3	13	24.5	-	-	-	-	2	11.1	26
	2. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	12	35.3	-	-	1	14.3	9	17.0	1	33.3	3	100.0	6	33.3	32
	3. ทหาร	6	17.6	-	-	3	42.9	8	15.1	1	33.3	-	-	7	38.9	25
	4. แพทย์	4	11.8	-	-	1	14.3	13	24.5	-	-	-	-	-	-	18
	5. สถาปนิก	4	11.8	-	-	1	14.3	10	18.9	1	33.3	-	-	3	16.7	19
รวม		34		2		7		53		3		3		18		120
ม.3 หญิง	1. แพทย์	15	36.6	5	55.6	2	10.5	36	32.7	2	22.2	-	-	5	45.5	65
	2. พยาบาล	6	14.6	-	-	8	42.1	12	10.9	-	-	2	50.0	2	18.2	30
	นักธุรกิจ	5	12.2	3	33.3	2	10.5	16	14.5	2	22.2	-	-	-	-	28
	3. แอร์โฮสเตส	4	9.2	-	-	2	10.5	8	7.3	2	22.2	-	-	2	18.2	18
	4. ช่างคกค่างภายใน	7	17.1	1	11.1	2	10.5	7	6.4	1	11.1	-	-	-	-	18
	5. เกสซ์ชกร ค้าขาย	2	4.9	-	-	2	10.5	15	13.6	1	11.1	1	25.0	-	-	21
		2	4.9	-	-	1	5.3	16	14.5	1	11.1	1	25.0	2	18.2	23
รวม		41		9		19		110		9		4		11		203

ตารางที่ 20 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมากคือ ประมาณร้อยละ 35 ถึง 69 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ทั้งนี้ไม่ว่ามารดาของนักเรียนจะประกอบอาชีพในหมวดอาชีพใดก็ตาม นอกนั้นความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายกันออกไปในหมวดการบริหารและการจัดการหมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ในระหว่างร้อยละ 0.7 ถึง 25.4

สำหรับความสนใจในอาชีพหมวดอาชีพอื่น ๆ รองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ เมื่อพิจารณาในความสัมพันธ์กับความสอดคล้องกับอาชีพของมารดา พบว่า ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจอาชีพในหมวดการค้าร้อยละ 14.6 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการร้อยละ 15.4 และนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการกสิกรรม สนใจในอาชีพหมวดการกสิกรรมร้อยละ 17.6 ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 2 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ สนใจในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการและหมวดงานเสมียนพนักงานร้อยละ 12.0 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้าร้อยละ 13.2 และนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการและหมวดงานเสมียนพนักงานร้อยละ 17.9 ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 3 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้าร้อยละ 15.8 และนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการร้อยละ 15.4

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวด วิชาชีพ วิชาการ หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการค้า ประมาณร้อยละ 35 ถึง 41 สนใจอาชีพแพทย์ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการกสิกรรมและหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างร้อยละ 50.0 และ 26.1 ตามลำดับ สนใจอาชีพช่างเทคนิค วิศวกรรมไฟฟ้า สำหรับนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดงานเสมียนพนักงานจำนวนร้อยละ 42.1 สนใจอาชีพพยาบาล และนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการจำนวนร้อยละ 42.9 สนใจอาชีพนักธุรกิจ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดการบริการ และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ประมาณร้อยละ 33 ถึง 35 สนใจในอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า นักเรียนชายที่มารดาประกอบอาชีพใน

หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการบริการ และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างประมาณ ร้อยละ 33 ถึง 42 สนใจในอาชีพทหาร สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดา ประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการค้า และหมวด การคมนาคม การผลิตและการช่าง ส่วนมากคือประมาณร้อยละ 32 ถึง 55 สนใจอาชีพแพทย์ และนักเรียนหญิงที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดงานเสมียนพนักงาน และหมวดการกลสิกรรม สนใจ อาชีพพยาบาลร้อยละ 42.1 และ 50.0 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนความอาชีพของมารดา

อันดับการเลือก อาชีพมารดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลีกรรรม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	66	55.9	4	44.4	17	51.5	121	50.6	10	45.6	19	50.0	21	61.8	258
2. การบริหารและการจัดการ	4	3.4	1	11.1	5	15.2	18	7.5	-	-	4	10.5	3	8.8	35
3. งานเสมียนพนักงาน	12	10.2	-	-	5	15.2	20	8.4	2	9.1	2	5.3	1	2.9	42
4. การค้า	12	10.2	-	-	1	3.0	46	19.2	3	13.6	2	5.3	1	2.9	65
5. การบริการ	20	16.9	4	44.4	3	9.1	26	10.9	5	22.7	5	13.2	8	23.5	71
6. การกลีกรรรม	4	3.4	-	-	1	3.0	6	2.5	1	4.5	6	15.8	-	-	18
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	-	-	-	-	1	3.0	2	0.8	1	4.5	-	-	-	-	4
รวม	118		9		33		239		22		38		34		493

อันดับการเลือก อาชีพมารดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 2														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลีกรรรม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	68	58.1	6	66.7	19	57.6	124	52.1	11	50.0	17	44.7	21	61.8	266
2. การบริหารและการจัดการ	4	3.4	-	-	1	3.0	14	5.9	-	-	3	7.9	1	2.9	23
3. งานเสมียนพนักงาน	16	13.7	2	22.2	3	9.1	27	11.3	3	13.6	6	15.8	1	2.9	58
4. การค้า	11	9.4	-	-	7	21.2	26	10.9	1	4.5	2	5.3	3	8.8	50
5. การบริการ	14	12.0	1	11.1	2	6.1	36	15.1	6	27.3	5	13.2	7	20.6	71
6. การกลีกรรรม	4	3.4	-	-	-	-	10	4.2	1	4.5	3	7.9	1	2.9	19
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	-	-	-	-	1	3.0	1	0.4	-	-	2	5.3	-	-	4
รวม	117		9		33		238		22		38		34		491

อันดับการเลือก อาชีพมารดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 3														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลีกรรรม		คมนาคม/ผลิต		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	59	51.3	6	66.7	13	39.4	115	48.3	14	63.6	14	36.8	22	64.7	243
2. การบริหารและการจัดการ	6	5.2	-	-	-	-	13	5.5	1	4.5	-	-	1	2.9	21
3. งานเสมียนพนักงาน	9	7.8	-	-	7	21.2	17	7.1	2	9.1	4	10.5	1	2.9	40
4. การค้า	17	14.8	-	-	6	18.2	40	16.8	4	18.2	5	13.2	2	5.9	74
5. การบริการ	21	18.3	3	33.3	6	18.2	38	16.0	-	-	10	26.3	5	14.7	83
6. การกลีกรรรม	1	0.9	-	-	1	3.0	8	3.4	-	-	4	10.5	2	5.9	16
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	2	1.7	-	-	-	-	7	2.9	1	4.5	1	2.6	1	2.9	12
รวม	115		9		33		238		22		38		34		489

ตารางที่ 23 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนตามอาชีพมารดา

ชั้น/เพศ	อาชีพมารดา ความสนใจในอาชีพ	วิชาชีพ/วิชาการ		การบริหาร การจัดการ		เสมียนพนักงาน		การค้า		การบริการ		การกิจกรรม		การคมนาคม/ผลิต		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ม.6	1. นักธุรกิจ	10	37.0	-	-	1	25.0	23	29.5	1	16.7	2	18.2	1	16.7	38
	2. พยาบาล	5	18.5	-	-	1	25.0	15	19.2	1	16.7	7	63.6	-	-	29
	3. ค้าขาย	2	7.4	-	-	-	-	22	28.2	2	33.3	-	-	-	-	26
	4. ช่างคกคกภายใน	2	7.4	-	-	2	50.0	10	12.8	-	-	1	9.1	2	33.3	17
	5. มัคคุเทศก์	8	29.6	1	100.0	-	-	8	10.3	2	33.3	1	9.1	3	50.0	23
รวม		27		1		4		78		6		11		6		133
ม.6 ชาย	1. วิศวกร	5	38.5	-	-	1	50.0	6	16.7	1	33.3	-	-	1	20.0	14
	2. ค้าขาย	-	-	1	100.0	-	-	8	22.2	2	66.7	2	50.0	1	20.0	14
	3. ทหาร	3	23.1	-	-	-	-	4	11.1	-	-	2	50.0	2	40.0	11
	4. นักธุรกิจ	5	38.5	-	-	1	50.0	6	16.7	-	-	-	-	1	20.0	13
	5. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	12	33.3	-	-	-	-	-	-	12
รวม		13		1		2		36		3		4		5		64
ม.6 หญิง	1. พยาบาล	5	15.6	-	-	1	14.3	15	21.4	1	12.5	7	70.0	-	-	29
	2. นักธุรกิจ	5	15.6	-	-	-	-	17	24.3	1	12.5	2	20.0	-	-	25
	3. ค้าขาย	2	6.3	-	-	-	-	10	14.3	2	25.0	-	-	-	-	14
	4. มัคคุเทศก์	8	25.0	1	50.0	-	-	5	7.1	1	12.5	-	-	3	50.0	18
	นักบัญชี	3	9.4	1	50.0	1	14.3	5	7.1	2	25.0	-	-	1	16.7	13
เลขานุการ	8	25.0	-	-	3	42.9	12	17.1	1	12.5	-	-	1	16.7	25	
5. ช่างคกคกภายใน	1	3.1	-	-	2	28.6	6	8.6	-	-	1	10.0	1	16.7	11	
รวม		32		2		7		70		8		10		6		135

ตารางที่ 22 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากคือประมาณร้อยละ 36 ถึง 66 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ทั้งนี้ไม่ว่ามารดาของนักเรียนจะประกอบอาชีพในหมวดอาชีพใดก็ตาม นอกนั้นความสัมพันธ์ในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กระจายกันออกไปในหมวดการบริหาร และการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกิจกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ในระหว่างร้อยละ 0.4 ถึง 44.4

สำหรับความสัมพันธ์ในอาชีพหมวดอาชีพอื่น ๆ รองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ เมื่อพิจารณาในด้านความสอดคล้องกับอาชีพของมารดา พบว่า ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดงาน เสมียนพนักงานสนใจในอาชีพหมวดงาน เสมียนพนักงาน และหมวดการบริหารและการจัดการร้อยละ 15.2 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าสนใจในอาชีพหมวดการค้าร้อยละ 19.2 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการร้อยละ 22.7 และนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการกิจกรรม สนใจในอาชีพหมวดการกิจกรรมร้อยละ 15.8 ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 2 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการร้อยละ 27.3 และในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 3 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดงาน เสมียนพนักงาน สนใจในอาชีพหมวดงาน เสมียนพนักงานร้อยละ 21.2 และนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้าร้อยละ 16.8 เป็นที่น่าสังเกตว่า ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1 และ 2 นั้น นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ไม่สนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างนี้เลย

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ และหมวดการค้า สนใจอาชีพนักธุรกิจร้อยละ 37.0 และ 29.5 ตามลำดับ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดงาน เสมียนพนักงานและหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างสนใจในอาชีพช่างตกแต่งภายในร้อยละ 50.0 และ 33.3 ตามลำดับ และนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการกิจกรรมสนใจในอาชีพพยาบาลร้อยละ 63.6 สำหรับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ สนใจในอาชีพวิศวกรและอาชีพนักธุรกิจร้อยละ 38.5 และนักเรียนชายที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพค้าขายร้อยละ 33.3 นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพใน

หมวดวิชาชีพ วิชาการ สนใจในอาชีพมัคคุเทศก์และอาชีพเลขานุการร้อยละ 25.0 นักเรียนหญิง
ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดงานเสมียนพนักงาน สนใจในอาชีพเลขานุการ ร้อยละ 42.9
นักเรียนหญิงที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าสนใจอาชีพนักธุรกิจร้อยละ 24.3 และสนใจ
อาชีพพยาบาลร้อยละ 21.4 นักเรียนหญิงที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการกสิกรรมสนใจอาชีพ
พยาบาลร้อยละ 70.0 และนักเรียนหญิงที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิต
และการช่าง สนใจอาชีพมัคคุเทศก์ ร้อยละ 50.0 ดังแสดงในตารางที่ 23

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันค้ำที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

อันดับการเลือก ระดับการศึกษาของ บิดามารดา ความสนใจในอาชีพ	อันค้ำที่ 1							อันค้ำที่ 2							อันค้ำที่ 3						
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	230	52.2	262	58.7	218	64.9	710	217	49.3	252	56.6	186	55.7	655	203	46.1	211	47.4	183	54.5	597
2. การบริหารและการจัดการ	12	2.7	16	3.6	17	5.1	45	13	3.0	14	3.1	12	3.6	39	7	1.6	15	3.4	12	3.6	34
3. งานเสมียนพนักงาน	45	10.2	32	7.2	21	6.3	98	56	12.7	48	10.8	42	12.6	146	47	10.7	49	11.0	25	7.4	121
4. การค้า	56	12.7	45	10.1	34	10.1	135	52	11.8	35	7.9	39	11.7	126	64	14.5	45	10.1	38	11.3	147
5. การบริการ	59	13.4	63	14.1	34	10.1	156	51	11.6	60	13.5	40	12.0	151	63	14.3	84	18.9	51	15.2	198
6. การกลีกรรรม	11	2.5	9	2.0	7	2.1	27	16	3.6	16	3.6	4	1.2	36	20	4.5	19	4.3	16	4.8	55
7. การคมนาคม/ การผลิตและการช่าง	28	6.3	19	4.3	5	1.5	52	35	8.1	20	4.5	11	3.3	66	36	8.2	22	4.9	11	3.3	69
รวม	441		446		336		1,223	440		445		334		1,219	440		445		336		1,221

ตารางที่ 24 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ บิดามารดามีระดับการศึกษา ต่ำ ปานกลาง และสูง ส่วนมากคือระหว่างร้อยละ 46.1 ถึงร้อยละ 64.9 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 นอกนั้น ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายกันออกไปในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการ คมนาคม การผลิตและการช่าง ในระหว่างร้อยละ 1.2 ถึง ร้อยละ 18.9

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษา ต่ำ ปานกลาง และสูง สนใจในอาชีพหมวดการค้าและหมวดการบริการ ประมาณร้อยละ 10 ถึง 18 ในขณะที่ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการกสิกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง เพียงประมาณร้อยละ 1 ถึง 8 เท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนตามระดับการศึกษาของบิตามารคา

อันดับการเลือก ระดับการศึกษาของ บิตามารคา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	218	54.5	155	56.4	132	51.0	505	200	50.0	155	56.6	141	54.9	496	195	48.8	134	48.7	127	49.8	456
2. การบริหารและการจัดการ	27	6.8	19	6.9	21	8.1	67	14	3.5	12	4.4	11	4.3	37	17	4.3	13	4.7	9	3.5	39
3. งานเสมียนพนักงาน	30	7.5	15	5.5	23	8.9	68	45	11.3	33	12.0	27	10.5	105	44	11.0	27	9.8	23	9.0	94
4. การค้า	56	14.0	47	17.1	25	9.7	128	52	13.0	25	9.1	29	11.3	106	57	14.3	37	13.5	48	18.8	142
5. การบริการ	55	13.8	33	12.0	51	19.7	139	68	17.0	37	13.5	45	17.5	150	55	13.8	44	16.0	42	16.5	141
6. การกลีกรวม	9	2.3	5	1.8	6	2.3	20	17	4.3	10	3.6	4	1.6	31	19	4.8	12	4.4	6	2.4	37
7. การคมนาคม/ การผลิตและการช่าง	5	1.3	1	0.4	1	0.4	7	4	1.0	2	0.7	-	-	6	13	3.3	8	2.9	-	-	21
รวม	400		275		259		934	400		274		257		931	400		275		255		930

ตารางที่ 25 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ ปานกลาง และสูง ส่วนมากคือประมาณร้อยละ 48 ถึง 56 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 นอกนั้น ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายกันออกไปในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดงาน เสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ในระหว่างร้อยละ 0.4 ถึง 19.7

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ ปานกลาง และสูง ประมาณร้อยละ 9 ถึง 19 สนใจในอาชีพหมวดการค้าและหมวดการบริการ ในขณะที่นักเรียนเพียงประมาณร้อยละ 0.4 ถึง 4 สนใจในอาชีพหมวดการกสิกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง โดยเฉพาะนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงไม่สนใจอาชีพ หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างนี้เลยในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 2 และ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของ
บิดามารดา

ระดับชั้น	ระดับการศึกษาของบิดามารดา	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม
	ความสนใจในอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษา ปีที่ 3	แพทย์	38	24.4	47	32.4	43	35.8	128
	นักธุรกิจ	25	16.0	30	20.7	25	20.8	80
	วิศวกร	21	13.5	15	10.3	21	17.5	57
	ค้าขาย	31	19.9	14	9.7	9	7.5	54
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	21	13.5	16	11.0	14	11.7	51
	พยาบาล	20	12.8	23	15.9	8	6.7	51
	รวม	156		145		120		421
มัธยมศึกษา ปีที่ 6	นักธุรกิจ	24	19.2	28	32.6	19	32.8	71
	พยาบาล	36	28.8	16	18.6	12	20.7	64
	ค้าขาย	31	24.8	19	22.1	5	8.6	55
	ช่างตกแต่งภายใน	18	14.4	12	14.0	10	17.2	40
	มัคคุเทศก์	16	12.8	11	12.8	12	20.7	39
	รวม	125		86		58		269

ตารางที่ 26 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ ปานกลาง และสูง สนใจอาชีพแพทย์มากที่สุดโดยคิดเป็นประมาณร้อยละ 24 ถึง 35 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำสนใจอาชีพค้าขายรองลงมา โดยคิดเป็นร้อยละ 19.9 และนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษานานกลางและสูงสนใจในอาชีพนักธุรกิจ โดยคิดเป็นร้อยละ 20.7 และ 20.8 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษานานกลาง และสูง สนใจอาชีพค้าขายเพียงร้อยละ 9.7 และ 7.5 เท่านั้น นอกจากนี้ นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงสนใจอาชีพพยาบาลเพียงร้อยละ 6.7 อีกด้วย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำสนใจอาชีพพยาบาลและอาชีพค้าขายร้อยละ 28.8 และ 24.8 ตามลำดับ นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษานานกลาง และสูงสนใจอาชีพนักธุรกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.6 และ 32.8 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงสนใจอาชีพค้าขายเพียงร้อยละ 8.6 เท่านั้น

ศูนย์วิจัยสุขภาพกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

อันดับการเลือก ระดับรายได้ของบิดามารดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	104	50.7	286	59.7	320	59.4	710	96	47.3	257	53.8	302	56.1	655	90	43.9	233	48.7	274	50.9	597
2. การบริหารและการจัดการ	2	1.0	18	3.8	25	4.6	45	5	2.5	14	2.9	20	3.7	39	5	2.4	11	2.3	18	3.3	34
3. งานเสมียนพนักงาน	25	12.2	33	6.9	40	7.4	98	28	13.8	56	11.7	62	11.5	146	24	11.7	44	9.2	53	9.9	121
4. การค้า	14	6.8	52	10.9	69	12.8	135	12	5.9	49	10.3	65	12.1	126	21	10.2	49	10.3	77	14.3	147
5. การบริการ	33	16.1	59	12.3	64	11.9	156	24	11.8	67	14.0	60	11.2	151	32	15.6	88	18.4	78	14.5	198
6. การกลุ่กรรม	7	3.4	10	2.1	10	1.9	27	8	3.9	16	3.3	12	2.2	36	10	4.9	23	4.8	22	4.1	55
7. การคมนาคม/การผลิต และการช่าง	20	9.8	21	4.4	11	2.0	52	30	14.8	19	4.0	17	3.2	66	23	11.2	30	6.3	16	3.0	69
รวม	205		479		539		1,223	203		478		538		1,219	205		478		538		1,221

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิตามารคามีระดับรายได้ต่ำ ปานกลาง และสูง ส่วนมากคือระหว่างร้อยละ 43.9 ถึง 59.7 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 นอกนั้นความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิตามารคามีระดับรายได้ต่ำ ปานกลางและสูง กระจายกันออกไปในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง โดยประมาณร้อยละ 1 ถึง ร้อยละ 18

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิตามารคามีระดับรายได้ต่ำ ปานกลาง และสูง เป็นจำนวนน้อยคือ ประมาณร้อยละ 1 ถึง 4 เท่านั้นที่สนใจในอาชีพหมวดการกสิกรรม และนักเรียนที่บิตามารคามีระดับรายได้สูง และปานกลาง เพียงร้อยละ 2.0 ถึง 6.3 เท่านั้น ที่สนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ในขณะที่นักเรียนที่บิตามารคามีระดับรายได้ต่ำสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ประมาณร้อยละ 9 ถึง 14

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

อันดับการเลือก ระดับรายได้ของบิดามารดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม	ค่า		ปานกลาง		สูง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	78	53.1	234	55.5	193	52.9	505	68	46.3	221	52.5	207	57.0	496	73	49.7	199	47.3	184	50.8	456
2. การบริหารและการจัดการ	8	5.4	34	8.1	25	6.8	67	10	6.8	15	3.6	12	3.3	37	5	3.4	17	4.0	17	4.7	39
3. งานเสมียนพนักงาน	12	8.2	26	6.2	30	8.2	68	19	12.9	44	10.5	42	11.6	105	15	10.2	43	10.2	36	9.9	94
4. การค้า	7	4.8	63	14.9	58	15.9	128	12	8.2	54	12.8	40	11.0	106	15	10.2	70	16.6	57	15.7	142
5. การบริการ	31	21.1	54	12.8	54	14.8	139	29	19.7	69	16.4	52	14.3	150	28	19.0	56	13.3	57	15.7	141
6. การกลุ่กรรม	7	4.8	9	2.1	4	1.1	20	6	4.1	16	3.8	9	2.5	31	7	4.8	22	5.2	8	2.2	37
7. การคมนาคม/การผลิต และการช่าง	4	2.7	2	0.5	1	0.3	7	3	2.0	2	0.5	1	0.3	6	4	2.7	14	3.3	3	0.8	21
รวม	147		422		365		934	147		421		363		931	147		421		362		930

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ ปานกลาง และสูง ส่วนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 46.3 ถึงร้อยละ 57.0 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพวิชาการ ในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ นอกนั้นความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ ปานกลาง และสูง กระจายกันออกไปในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง โดยคิดเป็น ร้อยละระหว่าง 0.3 ถึง 21.1

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ ปานกลาง และสูง ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการกสิกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเป็นจำนวนน้อย คิดเป็นเพียงระหว่างร้อยละ 0.3 ถึง 5.2 เท่านั้น ในขณะที่ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริการถึงร้อยละ 12.8 ถึง ร้อยละ 21.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

ระดับชั้น	ระดับรายได้ของบิดามารดา	ต่ำ		ปานกลาง		สูง		รวม
	ความสนใจในอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษา ปีที่ 3	แพทย์	13	21.0	48	27.9	67	35.8	128
	นักธุรกิจ	8	12.9	28	16.3	44	23.5	80
	วิศวกร	5	8.1	27	15.7	25	13.4	57
	ค้าขาย	6	9.7	23	13.4	25	13.4	54
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	15	24.2	22	12.8	14	7.5	51
	พยาบาล	15	24.2	24	14.0	12	6.4	51
	รวม	62		172		187		421
มัธยมศึกษา ปีที่ 6	นักธุรกิจ	3	9.1	36	26.3	32	32.3	71
	พยาบาล	12	36.4	36	26.3	16	16.2	64
	ค้าขาย	4	12.1	26	19.0	25	25.3	55
	ช่างตกแต่งภายใน	6	18.2	20	14.6	14	14.1	40
	มัคคุเทศก์	8	24.2	19	13.9	12	12.1	39
	รวม	33		137		99		269

ตารางที่ 29 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับรายได้ปานกลางและสูง สนใจอาชีพแพทย์เป็นส่วนมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 27.9 และ 35.8 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ จำนวนร้อยละ 24.2 สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าและอาชีพพยาบาล ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงเพียงร้อยละ 7.5 และ 6.4 เท่านั้น ที่สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าและอาชีพพยาบาลตามลำดับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงจำนวนร้อยละ 32.3 และ 25.3 ที่สนใจอาชีพนักธุรกิจและอาชีพค้าขายตามลำดับ สำหรับนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำสนใจอาชีพพยาบาลร้อยละ 36.4 และสนใจอาชีพหมักจุลเทศกร้อยละ 24.2 ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงสนใจอาชีพพยาบาลเพียงร้อยละ 16.2 และสนใจอาชีพหมักจุลเทศกร้อยละ 12.1 ในทำนองเดียวกันนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำสนใจอาชีพนักธุรกิจและอาชีพค้าขายเพียงร้อยละ 9.1 และ 12.1 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปรายผล

1. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ รองลงมาได้แก่ หมวดการบริการ หมวดการค้า และหมวดงานเสมียนพนักงาน ผลการสำรวจนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ เบรดลีย์ (Bredley, cited by Horrocks 1951 : 482-484) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายให้ความสนใจอาชีพเกี่ยวกับงานวิชาชีพ ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ต้องการการศึกษาหรือการฝึกฝนอบรมในระดับสูง และต้องการความรู้ความสามารถเฉพาะอาชีพ จึงต้องการเวลาในการศึกษาหรือฝึกอบรมระยะเวลาหนึ่ง (กรมแรงงาน 2512 : 16) และค่านิยมของการศึกษาในสังคมไทยเห็นว่า การศึกษาเป็นปัจจัยช่วยยกฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของบุคคล คนส่วนใหญ่จึงนิยมศึกษาในระดับสูงเท่าที่สามารถจะทำได้ (กรมแรงงาน 2524 : 12-13) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจึงมุ่งศึกษาต่อในระดับสูง และสนใจอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการเป็นจำนวนมาก

เมื่อพิจารณาอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ จะพบว่า จากการศึกษาอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ต้องการเวลาในการศึกษาหรือฝึกอบรมเป็นระยะเวลาหนึ่ง และต้องการความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่งงาน อาจเป็นเหตุให้อาชีพในหมวดวิชาชีพวิชาการได้รับรายได้หรือค่าตอบแทนในการทำงานสูง และมีลักษณะงานเฉพาะที่ต้องการความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล ซึ่งจากผลการสำรวจในเรื่องเหตุผลที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ (จากตารางที่ 8) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลใกล้เคียงกันในเรื่องของการมีรายได้และค่าตอบแทนสูง การมีอิสระในการทำงานและการได้ทำงานตรงกับความรู้ความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ยังพบอีกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลในเรื่องของการหางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 21.4 ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลในเรื่องนี้คิดเป็นร้อยละ 12.8 ซึ่งตามทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของกินซ์เบิร์ตซ์แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เริ่มจะพิจารณาสภาพความเป็นจริงและข้อจำกัดด้านต่าง ๆ ประกอบกับความสนใจในอาชีพของตนเองอีกด้วย

สำหรับหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจรองลงมาได้แก่ หมวดการบริการและหมวดการค้า
 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์กรรมที่สำคัญที่สุดของประเทศ
 (สวท เสนาณรงค์ 2523 : 257) การเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
 ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาทำให้ฐานของอุตสาหกรรม การค้า และการบริการ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
 ในเขตกรุงเทพมหานคร (กรมแรงงาน 2525 : 17) ซึ่งก่อให้เกิดการจ้างงานในอาชีพสาขา
 ดังกล่าวอย่างกว้างขวาง อาจเป็นผลให้นักเรียนได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับสาขาอาชีพ
 การบริการและการค้าดังกล่าวและพัฒนาเป็นความสนใจในอาชีพขึ้นได้ ประกอบกับในสภาพปัจจุบัน
 อาชีพในหมวดการบริการ และหมวดการค้า ยังเป็นที่ต้องการเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในเขต
 กรุงเทพมหานคร ซึ่งอาชีพทั้งสองหมวดอาชีพนี้ต้องการการศึกษาในระดับกลางและในระดับสูง
 และมีการกระจายไปสู่ชนบทและส่วนภูมิภาคในอัตราที่ต่ำมากอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการ
 พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2527 : 57)

อนึ่ง เป็นที่สังเกตได้ว่า อาชีพในหมวดการกสิกรรม และหมวดการการคมนาคม
 การผลิตและการช่างนั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่างให้ความสนใจ
 เป็นจำนวนไม่มากนักทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพในหมวดกสิกรรม
 นั้นกระจายอยู่ในส่วนภูมิภาคและชนบท ไม่ใกล้ชิดกับสภาพแวดล้อมของสังคมในกรุงเทพมหานคร
 อันอาจทำให้มีส่วนต่อการพัฒนาความสนใจในอาชีพในหมวดการกสิกรรมได้น้อย ประกอบกับอาชีพ
 การกสิกรรมยังมีปัญหาในเรื่องมาตรฐานการครองชีพต่ำ และมีระดับรายได้ต่ำอีกด้วย (กรม
 แรงงาน 2525 : 90) อาจเป็นเหตุให้นักเรียนสนใจในอาชีพหมวดนี้น้อย ถึงแม้ว่าความต้องการ
 แรงงานในภาคเกษตรกรรม กสิกรรม จะสูงมากกว่าในหมวดอาชีพอื่น ๆ แต่ก็เป็นแรงงานที่ไม่ได้
 ต้องการระดับการศึกษาหรือการฝึกอบรมสูงแต่อย่างใด (กรมแรงงาน 2524 : 75) นอกจากนี้
 ความต้องการแรงงานดังกล่าวยังกระจายอยู่ในเขตชนบทอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
 การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2527 : 5) สำหรับอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิต และ
 การช่าง นั้น ถึงแม้ว่าจะมีความต้องการแรงงานในอาชีพหมวดนี้สูงในการพัฒนาอุตสาหกรรมของ
 ประเทศ (กรมแรงงาน 2524 : 71) แต่อาจจะเป็นไปได้ว่านักเรียนขาดข้อมูลที่ถูกต้องและ
 เหมาะสมเกี่ยวกับสภาพตลาดแรงงาน จึงอาจเป็นเหตุให้นักเรียนสนใจในอาชีพหมวดนี้เป็นจำนวน
 น้อย

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยทั่วไปแล้วนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพวิชาการ หมวดการค้า และหมวดการบริการ ในการที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพหมวดการกลีกรรรม หมวดการคมนาคม การผลิต และการช่าง เป็นจำนวนน้อยหรือไม่สนใจเลยนั้น อาจเนื่องมาจากลักษณะงานดังกล่าวไม่เหมาะกับเพศหญิงก็เป็นได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของลีท์แมนและวิทตี (Lechman and Witty, cited by Roe 1964 : 88) ที่พบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะสนใจงานที่นิ่งอยู่กับโต๊ะ อาชีพเกี่ยวกับความงาม การบริการ และการสอน ในขณะที่เพศชายจะสนใจอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง การเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกายภาพ และงานที่ได้ออกคำสั่ง ซึ่ง สตรอง (Strong 1954 : 746) และฟอกซ์ (Fox, cited by Powell 1963 : 336) ก็ได้ศึกษาได้ผลคล้ายคลึงกันกล่าว คือ เพศชายจะสนใจในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์ กลไก งานวิทยาศาสตร์ และงานที่ได้ออกคำสั่ง ในขณะที่เพศหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับ งานบริการ สังคม ศิลปะ คนตรี งานเสมียนพนักงานและวรรณกรรม และจากผลการวิจัยก็ได้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ และนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิต และการช่าง อีกด้วย ในขณะที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดงานเสมียนพนักงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพ แพทย์ วิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และพยาบาล โดยให้เหตุผลคล้ายคลึงกันในเรื่องการมีรายได้ คีค่าตอบแทนสูง นอกจากนี้ อาชีพแพทย์และพยาบาล นักเรียนได้ให้เหตุผลในเรื่องของการได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของอาชีพทั้งสองนี้ ส่วนอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้านั้น นักเรียนได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการหางานทำได้ง่ายอีกด้วย ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งอาชีพ แพทย์ พยาบาล และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ต่างก็เป็นอาชีพที่ต้องการในตลาดแรงงานอย่างมาก โดยอาชีพแพทย์และพยาบาลนั้นเป็นอาชีพที่ยังขาดแคลนอีกโดยทั่วไปรวมทั้งบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์สาธารณสุขอื่น ๆ อีกด้วย ส่วนอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้านั้น เป็นความต้องการในอุตสาหกรรมการผลิตที่เริ่มใช้เครื่องจักรในกระบวนการผลิตทดแทนกำลังคนมากขึ้น (กรมแรงงาน 2525 : 69)

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจในอาชีพนักธุรกิจและอาชีพค้าขายนั้นให้เหตุผลในอาชีพทั้งสองนี้เหมือนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คือ การได้ก้าวทันโลก กว้างขวาง ติดต่อกับคนอื่นอยู่เสมอ สำหรับอาชีพนักธุรกิจ และการมีอิสระในการทำงาน ได้ควบคุมบริหารงานเอง สำหรับอาชีพค้าขาย ซึ่งน่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้เหตุผลความสนใจในอาชีพทั้งสองเหมือนกันนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมของสังคมในกรุงเทพมหานครที่เต็มไปด้วยการค้าทำเนนธุรกิจและการค้าขาย ได้ทำให้นักเรียนได้รับรู้อารมณ์ของอาชีพทั้งสองนี้ได้อย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพเป็นรายอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ยังพบอีกว่านักเรียนได้ให้ความสนใจในอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะสำหรับในเขตกรุงเทพมหานครอีกด้วย ได้แก่ อาชีพช่างตกแต่งภายใน และมัคคุเทศก์ แม้อาชีพนักธุรกิจก็มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยวของประเทศ สภาพแวดล้อมของสังคมในกรุงเทพมหานครอาจมีผลทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพดังกล่าวได้มากและพัฒนาเป็นความสนใจในอาชีพขึ้น และเมื่อพิจารณาเหตุผลของความสนใจในอาชีพดังกล่าวแล้ว พบว่า นอกจากอาชีพพยาบาลแล้ว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ว่า เป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเลย (จากตารางที่ 7) แต่เน้นในเรื่องของการมีรายได้ดี ค่าตอบแทนสูง และการมีอิสระในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมในกรุงเทพมหานครมีลักษณะการแข่งขันกันสูง ทำให้บุคคลเน้นประโยชน์ของตนเอง ขาดความร่วมมือ และละเลยต่อสังคมรอบตัว (กรมแรงงาน 2525 : 79-81)

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพเป็นรายอาชีพของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพ วิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ทหาร แพทย์ และสถาปนิก และนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพวิศวกร ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจและค้าขาย สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็พบว่ามึลักษณะคล้ายคลึงกันเช่นเดียวกัน คือ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพ แพทย์ พยาบาล นักธุรกิจ แอร์โฮสเตส ช่างตกแต่งภายใน เกษษกร และค้าขาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพ พยาบาล นักธุรกิจ ค้าขาย มัคคุเทศก์ นักบัญชี เลขานุการ และช่างตกแต่งภายใน ผลการสำรวจนี้สอดคล้องกับงาน

วิจัยของ อัญชลี บุผาพิบูลย์ (2522) ที่พบว่า นักเรียนชายสนใจงานวิทยาศาสตร์มากที่สุด และนักเรียนหญิงสนใจในอาชีพงานนอกสำนักงาน มากที่สุด ซึ่ง มารศรี กองเกตุ (2524) ก็ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชายสนใจในอาชีพงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคมากที่สุด รองลงไปได้แก่ งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง และสนใจงานบริการการศึกษาและสังคมน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนหญิงสนใจในอาชีพงานวิทยาศาสตร์และเทคนิคมากที่สุดเช่นกัน รองลงไป ได้แก่ งานสำนักงาน และงานเสมียน และนักเรียนหญิงสนใจงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้งน้อยที่สุด และการศึกษาของ สุมรินทร์ กันหลง (2523) ก็ได้ผลคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ นักเรียนชายสนใจในอาชีพงานกลางแจ้งมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ งานวรรณกรรมและงานวิทยาศาสตร์ ส่วนนักเรียนหญิงสนใจในอาชีพงานวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ งานชักชวนโฆษณา และงานเสมียนพนักงาน

จากความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะสังเกตได้ว่า นอกจากอาชีพพยาบาล แพทย์ ทหารและตำรวจ ซึ่งเป็นอาชีพที่ได้รับความสนใจคิดต่อกันมาเป็นเวลานานแล้ว นักเรียนได้ให้ความสนใจอาชีพที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในสภาพปัจจุบันเป็นต้นว่าอาชีพ แอร์โฮสเตส มัคคุเทศก์ ช่างตักแต่งภายใน นักธุรกิจ เลขานุการ อีกรักค้า ห้างนี้อาจเนื่องจากการที่กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของการคมนาคม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการของประเทศ สภาพแวดล้อมทางสังคมของกรุงเทพมหานครจึงอาจจะมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนสนใจในอาชีพเหล่านี้ได้ และเมื่อพิจารณาเหตุผลของความสนใจในอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว จะพบว่านอกจากอาชีพ พยาบาล แพทย์ ทหารและตำรวจ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติแล้ว ในความสนใจในอาชีพอื่น ๆ นักเรียนได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการมีรายได้ดี ค่าตอบแทนสูง การมีอิสระในการทำงาน การมีโอกาสได้รับประสบการณ์เพิ่มเติม และการเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เป็นส่วนมาก ในขณะที่เดียวกันให้ความสำคัญเป็นส่วนน้อยหรือไม่ให้ความสำคัญเลยในเรื่องของการได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็น ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของกรุงเทพมหานครทำให้เกิดการแข่งขันสูงในทุกด้าน ประชากรในกรุงเทพมหานครจึงเน้นความเป็นอิสระและประโยชน์ของตนเอง ต้องการค่าตอบแทนสูงเพื่อใช้ในการครองชีพ ขาดความร่วมมือ และ ละเลยการเอาใจใส่ต่อสังคมรอบตัว (กรมแรงงาน 2525 : 79-81) ซึ่งค่านิยมเหล่านี้ อาจถ่ายทอดให้กับเยาวชนในสังคมและมีผลให้นักเรียนให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมา ประกอบกับสภาพการว่างงานอย่างรุนแรงของ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาอาจทำให้นักเรียนให้ความสำคัญในอาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย

2. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ต่างก็สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพรองลงมาได้แก่อาชีพในหมวดการค้า หมวดการบริการ และหมวดงานเสมียนพนักงานในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (จากตารางที่ 13 และ 14) ซึ่งการที่นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง ต่างก็สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ เป็นจำนวนมากนี้ อาจเนื่องมาจากค่านิยมทางการศึกษาในสังคมไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาต่อในระดับสูง ทำให้นักเรียนมุ่งที่จะศึกษาต่อมากที่สุดเท่าที่ตนเองจะสามารถเรียนได้ ถึงแม้ว่าการจัดหลักสูตรใหม่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายจะได้จัดให้มีวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถมีความรู้และทักษะเพียงพอแก่การประกอบอาชีพได้โดยไม่ต้องศึกษาต่อในระดับสูงก็ตาม ความนิยมในการศึกษาต่อในระดับสูงก็มีไคลคลงเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการที่นักเรียนขาดการประเมินความสามารถของตนเองได้อย่างตรงแท่นักเรียนยังมีโอกาสที่จะศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดได้อีกด้วย ทำให้นักเรียนที่แม้จะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำก็ยังมีโอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ดังนั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่าง ๆ กัน จึงมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ซึ่งต้องการเวลาในการศึกษา หรือฝึกฝนอบรมเป็นระยะเวลาหนึ่งด้วย ซึ่ง อรอนงค์ แจ่มผล (2525) ก็ได้ศึกษาพบว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพ เช่นเดียวกับการศึกษาของฟิลิปปิน (Philibin 1980 : 4415 A) ที่พบว่าไม่มีสหพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างความสนใจในอาชีพ ซึ่งสำรวจจาก Ohio Vocational Interest Survey (OVIS) และระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพจะพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำสนใจอาชีพนักธุรกิจ ร้อยละ 28.6 และสนใจอาชีพแพทย์และพยาบาล ร้อยละ 18.0 และ 18.8 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพแพทย์และพยาบาลเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมอย่างมากในสังคมไทย ทำให้มีการแข่งขันกันเข้าศึกษาในสาขาอาชีพดังกล่าวมากและ

นักเรียนที่เรียนเก่งหรือมีความสามารถในทางวิชาการสูงเท่านั้น ที่จะมีโอกาสเข้าศึกษาในสาขาคังกล่าวได้มากกว่าคนอื่น นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอาจจะตระหนักในความสามารถทางวิชาการของตน จึงให้ความสนใจในอาชีพแพทย์และพยาบาลเป็นรองจากอาชีพนักธุรกิจ ซึ่งอาชีพนักธุรกิจเป็นอาชีพที่ใช้ความสามารถในทางวิชาการน้อยกว่าและต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ เพิ่มเติมจึงจะประสบความสำเร็จในอาชีพได้ และเมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง จะพบว่านักเรียนให้ความสนใจในอาชีพแพทย์สูงถึงร้อยละ 58.1 และไม่สนใจอาชีพพยาบาลเลย ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า อาชีพแพทย์และพยาบาลเป็นอาชีพในกลุ่มวิทยาศาสตร์สาธารณสุขที่มีความคล้ายคลึงกัน แต่อาชีพแพทย์จะได้รับการยกย่องในสังคมสูง และมีการแข่งขันกันในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสาขาแพทย์มากกว่า นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง อาจพิจารณาว่าตนเองมีความสามารถทางวิชาการ พอเพียงที่จะสอบคัดเลือกเข้าศึกษาสาขาแพทย์ จึงให้ความสนใจในอาชีพแพทย์กันมาก สำหรับความสนใจในอาชีพเป็นรายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังเกตได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงสนใจอาชีพพยาบาลและอาชีพช่างตกแต่งภายในอย่างมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพพยาบาลแม้จะต้องการผู้ที่มีผลการเรียนดีพอสมควรก็ตาม แต่ก็ยังเป็นอาชีพที่มีรายได้และค่าตอบแทนไม่สูงมาก อีกทั้งการให้บริการดูแลผู้ป่วยเป็นงานที่หนักและต้องการความอดทนมาก ลักษณะงานจำเป็นต้องผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนตลอดเวลา ทำให้มีเวลาพักผ่อนส่วนตัวไม่สม่ำเสมออีกด้วย และสำหรับอาชีพช่างตกแต่งภายในนั้นเป็นอาชีพที่ต้องการความสามารถพิเศษเฉพาะตัว เป็นต้นว่า ความสามารถทางศิลปะ นอกเหนือจากความสามารถทางวิชาการอีกด้วย ดังนั้น นักเรียนจึงหันไปสนใจอาชีพนักธุรกิจ ค่าขายและมีคุณค่ามากกว่า โดยให้เหตุผลในเรื่องของการมีรายได้ที่ดี ค่าตอบแทนสูง มีอิสระในการทำงาน มีโอกาสได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ อันอาจจะมีส่วนทำให้ประสบความสำเร็จและก้าวหน้าในอาชีพได้

3. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของบิดา

ผลการสำรวจแสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบิดาประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตาม ต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ (จากตารางที่ 16 และ 18) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาเป็น

ปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว บิดาของนักเรียนส่วนใหญ่มักจะมี ความคาดหวังและปรารถนาให้บุตรของตนศึกษาต่อในระดับสูง และประกอบอาชีพที่มีรายได้ค่าตอบแทนสูง ได้รับการยอมรับจากสังคม เพื่อเป็นการยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ดังผลการวิจัยของมารศรี กองเกตุ (2524 : จ) ที่พบว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองของ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกของตนเลือกประกอบอาชีพที่ได้รับการยอมรับในสังคมหรือมีเกียรติมากกว่าอาชีพของครอบครัวในปัจจุบัน ดังนั้นผลของความคาดหวังและความปรารถนาของบิดาที่มี ต่อการศึกษาและอาชีพของบุตรอาจมีผลต่อเนื่องต่อการสนับสนุนด้านการศึกษาและพัฒนาความสนใจ ในอาชีพของบุตรได้ จากที่กล่าวมานี้จึงอาจเป็นเหตุให้นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดอาชีพใดก็ตามให้ความสนใจอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการได้

เมื่อพิจารณาหมวดอาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ ความสนใจรองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ พบว่า ส่วนใหญ่แล้วไม่ว่าบิดาของนักเรียนจะประกอบ อาชีพในหมวดอาชีพใดก็ตาม นักเรียนจะสนใจอาชีพหมวดการบริการ และหมวดการค้า รองจาก หมวดวิชาชีพ วิชาการ ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์กรรมและ การบริการที่สำคัญของประเทศ ธุรกิจการค้าและการบริการจึงเป็นอาชีพที่มีความสำคัญและได้รับความ นิยมเป็นอย่างมาก ประกอบกับในสภาพปัจจุบันการพาณิชย์กรรมและการบริการนับว่ามีอัตราการ ขยายตัวสูงและมีการจ้างงานสูงกว่าในสาขาอาชีพอื่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ 2527:55) นอกจากนี้ความก้าวหน้าในค่านิยมมวลชนอาจมีผลทำให้นักเรียนมี โอกาสได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากได้รับถ่ายทอดประสบการณ์และข้อมูล เฉพาะอาชีพจากบิดาของตนเองอีกด้วย จากสภาพแวดล้อมในสังคมและสภาพการจ้างงานในธุรกิจ การค้าและการบริการดังกล่าวมาแล้วอาจเป็นผลให้นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดอาชีพใด ๆ ก็ตาม ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการค้าและหมวดการบริการ (จากตารางที่ 16 และ 18)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพจะพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากสนใจอาชีพ แพทย์ พยาบาล วิศวกร ตำรวจและทหาร ซึ่งอาชีพเหล่านี้ ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยกย่องในสังคมต่อเนื่องกันมานานแล้ว อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกต ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพหมวดการค้าสนใจอาชีพค้าขายและอาชีพ นักธุรกิจคิดเป็นร้อยละ 32.2 และ 31.3 ตามลำดับ ซึ่งอาชีพดังกล่าวนี้เป็นอาชีพในหมวดอาชีพ เดียวกับอาชีพของบิดานักเรียนนั่นเอง (จากตารางที่ 17 และ 19)

จากผลการพิจารณาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายอาชีพประกอบกับผลการสำรวจที่ได้อ้างมาแล้วนั้น อาจสรุปได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพที่สอดคล้องกับอาชีพบิดาเป็นบางอาชีพเท่านั้น เป็นต้นว่า อาชีพแพทย์ วิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า นักธุรกิจ และค้าขาย ซึ่งจากการวิจัยของ ศิริลักษณ์ จินตกุล (2510) ก็ให้ผลสอดคล้องกันว่า อาชีพของบิดาเป็นบางอาชีพเท่านั้นที่จะมีผลให้นักเรียนสนใจและเลือกอาชีพ เช่นเดียวกับอาชีพบิดาของตนเอง และจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนค่านิยมในสังคมของกรุงเทพมหานครที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หลายอาชีพได้รับการยอมรับจากสังคม มีเกียรติ ใ้รับค่าตอบแทนสูง และมีโอกาสก้าวหน้าในงานอาชีพเพิ่มขึ้น ดังนั้นอาชีพที่นักเรียนสนใจจึงขยายกว้างออกไปกว่าอาชีพของบิดานักเรียน ซึ่งจากผลการวิจัยของ มารศรี กองเกตุ (2524) ก็พบว่า อาชีพของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพของนักเรียนแต่อย่างใด

4. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของมารดา

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีมารดาประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตามต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ (จากตารางที่ 20 และ 22) และเมื่อพิจารณาหมวดอาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจรองลงมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ พบว่า คงมีเฉพาะนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าและหมวดการบริการที่สนใจในอาชีพหมวดการค้าและหมวดการบริการ เช่นเดียวกับอาชีพของมารดาในเกือบทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ นอกนั้นนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดอาชีพอื่น ๆ สนใจในอาชีพหมวดการค้า และหมวดการบริการ เป็นส่วนมาก

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากไม่ว่ามารดาของนักเรียนจะประกอบอาชีพในหมวดอาชีพใด นักเรียนจะสนใจอาชีพแพทย์ วิศวกร นักธุรกิจ และค้าขาย ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า อาชีพนักธุรกิจ และอาชีพค้าขาย เป็นที่สนใจของนักเรียนถึงประมาณร้อยละ 30 นอกจากนี้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ประมาณร้อยละ 29 สนใจในอาชีพมัคคุเทศก์อีกด้วย (จากตารางที่ 21 และ 23)

จากผลการสำรวจที่ตั้งใจกล่าวมาแล้ว จึงอาจสรุปได้ว่า ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับอาชีพของมารดา ยกเว้นนักเรียนที่มีมารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ที่สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ เช่นเดียวกับอาชีพของมารดา ในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่มีมารดาประกอบอาชีพในหมวดอื่น ๆ ต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการนี้มีโอกาสได้รับรายได้ ค่าตอบแทนสูง ได้รับการยกย่องจากสังคม และมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ประกอบกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนมีความคาดหวังต่อการศึกษาและอาชีพของนักเรียน บรรดาเห็นว่านักเรียนศึกษาต่อในระดับสูงและประกอบอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยอมรับจากสังคม ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีมารดาประกอบอาชีพในหมวดใด ๆ ต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ เช่นเดียวกับผลการสำรวจเมื่อจำแนกตามอาชีพของบิดา ดังที่ได้อธิบายมาแล้ว

เมื่อพิจารณาหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจรองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ ประกอบกับรายอาชีพที่นักเรียนสนใจแล้ว อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนให้ความสนใจในอาชีพเช่นเดียวกับอาชีพมารดาเป็นเพียงบางหมวดอาชีพหรือบางรายอาชีพเท่านั้น ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะสนใจในอาชีพหมวดการบริการ และหมวดการค้า รองจาก หมวดวิชาชีพ วิชาการ ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของพาณิชย์กรรมและการบริการของประเทศ ทำให้ธุรกิจการค้าและการบริการเป็นสาขาอาชีพที่มีความสำคัญและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ประกอบกับในสภาพปัจจุบันการพาณิชย์กรรมและการบริการนับว่ามีอัตราการขยายตัวสูงและมีการจ้างงานสูงกว่าในสาขาอาชีพอื่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2527 : 55) นอกจากนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจอาชีพค้าขายได้ให้เหตุผลว่า เนื่องจากบิดามารดามีกิจการอยู่แล้วร้อยละ 33.3 และ 14.5 ตามลำดับอีกด้วย(จากตารางที่ 6 และ 7) แม้เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ ก็พบว่า นักเรียนสนใจในรายอาชีพที่สอดคล้องกับหมวดอาชีพของมารดาเป็นเพียงบางอาชีพเท่านั้น เป็นต้นว่า อาชีพแพทย์ ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และนักธุรกิจ เป็นต้น ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับการวิจัยของ มารศรี กองเกตุ (2524) ที่พบว่า อาชีพของมารดาไม่มีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียนแต่อย่างใด

5. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีบิดามารดามีการศึกษาในระดับใดก็ตามต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพรองลงไปได้แก่อาชีพในหมวดการบริการ หมวดการค้า และหมวดเสมียนพนักงานในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (จากตารางที่ 24 และ 25) ซึ่งการที่นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ ปานกลาง และสูง ต่างก็สนใจอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ เหมือนกัน ในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพนี้ อาจเนื่องมาจากบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ และปานกลาง ต่างก็จะพยายามสนับสนุนให้บุตรของตนศึกษาต่อในระดับสูงหรือมากที่สุดเท่าที่จะสามารถศึกษาได้ทั้งนี้ เพราะค่านิยมในสังคมไทยถือว่าการศึกษาจะช่วยยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมได้ ทำให้ได้รับการยอมรับในสังคม ช่วยทำให้มีโอกาสที่ดีในการประกอบอาชีพที่ได้รับการยกย่องในสังคม มีรายได้ค่าตอบแทนสูง และมีเกียรติ ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่อาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการนั่นเอง และถึงแม้ว่าบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำและปานกลางจะประกอบอาชีพที่มีรายได้ดี ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงอยู่แล้ว แต่บิดามารดาของนักเรียนก็ยังคงอาจจะสนับสนุนให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับสูงและประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ เพื่อให้การศึกษาและอาชีพของบุตร เป็นเครื่องมือในการยกระดับสถานภาพทางสังคมของครอบครัวนั่นเอง โดยเฉพาะนักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาระดับสูงบิดามารดาของนักเรียนยิ่งตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและมีความคาดหวังต่อการศึกษาของบุตรในระดับสูงด้วย ประกอบกับบิดามารดาที่มีการศึกษาระดับสูงอาจจะมีโอกาสได้รับประสบการณ์หรือข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการได้มาก และถ่ายทอดประสบการณ์หรือข้อมูลนั้นแก่บุตรของตน ทำให้นักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาระดับสูงสนใจศึกษาต่อในระดับสูงและมีแนวโน้มที่จะสนใจอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการได้มาก จากที่กล่าวมานี้ อาจเป็นเหตุให้ไม่ว่าบิดามารดาของนักเรียนจะมีการศึกษาในระดับใด นักเรียนก็อาจจะสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาปานกลางและสูง ประมาณร้อยละ 32 ถึง 35 สนใจอาชีพแพทย์ และประมาณร้อยละ 20 สนใจอาชีพนักธุรกิจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาปานกลางและสูงประมาณร้อยละ 32 สนใจอาชีพนักธุรกิจ และประมาณร้อยละ 18 ถึง 20 สนใจอาชีพพยาบาล (จากตารางที่ 26) ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าบิดามารดาที่มีการศึกษาระดับปานกลางและสูง มีความคาดหวังให้บุตรของตนศึกษาต่อในระดับสูงและประกอบอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยกย่อง

นักเรียนจึงสนใจอาชีพแพทย์และพยาบาล ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถทางวิชาการสูงและเป็นที่ยกย่องในสังคมต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน ในขณะที่เดียวกันเป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนสนใจอาชีพนักธุรกิจด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพนักธุรกิจเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง ได้รับการยอมรับและกว้างขวางในสังคม มีเกียรติและมีโอกาสก้าวหน้าในงานอาชีพได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นนักเรียนจำนวนมากจึงสนใจอาชีพนักธุรกิจด้วย

6. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับรายได้ของบิดามารดาในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ (จากตารางที่ 27 และ 28) ซึ่งการวิจัยของอัญชลี บุปผาพิบูลย์ (2522) และพิมพ์ พรหมถกล (2522) ก็ให้ผลสอดคล้องกันว่าสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพของนักเรียน โดยที่นักเรียนที่บิดามารดามีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันจะสนใจในอาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งทั้งนี้การที่นักเรียนที่มีบิดามารดามีระดับรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการนั้น อาจอธิบายได้ว่าอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการต้องการการศึกษาหรือฝึกฝนอบรมในระดับสูง สามารถให้รายได้ค่าตอบแทนดี เป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม ดังนั้น นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำและปานกลางจึงอาจจะให้ความสนใจในอาชีพหมวดนี้เพื่อเป็นการช่วยยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนั่นเอง และแม้นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงอยู่แล้วก็สนใจอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการนี้เช่นกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาชีพในหมวดนี้ส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม และเป็นอาชีพที่มีเกียรติ นอกเหนือไปจากการเป็นอาชีพที่สามารถให้รายได้ค่าตอบแทนที่ดีอีกด้วย

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ รองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้ปานกลางและสูงต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการค้า และหมวดการบริการในจำนวนที่ใกล้เคียงกันในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ และเป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำให้ความสนใจในอาชีพหมวดการค้ามากกว่าหมวดการบริการในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ (จากตารางที่ 27 และ 28) ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า อาชีพใน

หมวดการค้าอาจต้องการทุนทรัพย์เพื่อการลงทุนในการประกอบการค้า และนักเรียนอาจจะคำนึงถึงรายได้ของบิดามารดาที่อยู่ในระดับต่ำและไม่อาจจะสนับสนุนได้ ดังนั้น จึงอาจเป็นเหตุให้นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่ำให้ความสนใจในอาชีพหมวดการค้าลดลง นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจอีกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเป็นจำนวนน้อยในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพโดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ความสนใจคิดเป็นจำนวนร้อยละ 2.0, 3.2 และ 3.0 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจคิดเป็นจำนวนร้อยละ 0.3, 0.3 และ 0.8 ตามลำดับความสนใจในอาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนขาดข้อมูลเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวและสภาพของตลาดแรงงานที่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้นักเรียนให้ความสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง เป็นจำนวนน้อยทั้งที่ในปัจจุบันความต้องการช่างฝีมือในอุตสาหกรรมการผลิตยังมีเป็นจำนวนมาก (กรมแรงงาน 2524:71)

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีรายได้ต่ำสนใจอาชีพพยาบาลและอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้ามากที่สุด โดยคิดเป็นจำนวนร้อยละ 24.2 เท่ากัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพพยาบาลและอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ไม่ต้องห่วงเรื่องการว่างงานเมื่อจบการศึกษา ทำให้สามารถมีรายได้ช่วยเหลือครอบครัวได้ทันที จึงทำให้นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่ำให้ความสนใจในอาชีพพยาบาลและอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าดังกล่าว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงจำนวนร้อยละ 35.8 สนใจอาชีพแพทย์ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า อาชีพแพทย์ต้องการการสนับสนุนในด้านการเงินเพื่อการศึกษาพอสมควร และยังต้องใช้เวลาในการศึกษานานกว่าอาชีพอื่น ๆ อีกด้วย นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงจึงอาจให้ความสนใจในอาชีพแพทย์ เพราะคิดว่าบิดามารดาสามารถให้การสนับสนุนการศึกษาของตนได้เต็มที่นั่นเอง (จากตารางที่ 29)

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายอาชีพจำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำจำนวนร้อยละ 36.4 สนใจอาชีพพยาบาล ซึ่งอาจเนื่องจากการหางานทำได้ง่าย ดังที่อภิปรายมาแล้ว และการที่นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงสนใจอาชีพนักธุรกิจมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงไป ได้แก่ อาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 25.3 อาจเป็นไปได้ว่า อาชีพนักธุรกิจและอาชีพ

ค้าขายต้องการทุนทรัพย์มากพอสมควรเพื่อการดำเนินธุรกิจหรือค้าขาย ดังนั้นนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงจึงอาจให้ความสนใจในอาชีพนักธุรกิจและอาชีพค้าขายนี้ เพราะบิดามารดาสามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินในการลงทุนประกอบอาชีพได้ ซึ่งผลการสำรวจนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาร์ศรี กองเกตุ (2524) ที่พบว่า ระดับรายได้ของบิดามารดามีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียนอีกด้วย

7. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ และความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพ

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง เว้นแต่ในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพอยู่ในระดับไม่ถูกต้องมากที่สุด (จากตารางที่ 9 และ 10) และเมื่อพิจารณาตามรายชื่ออาชีพที่มีความดีสูงสุด 5 อาชีพ ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองระดับชั้นมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพแต่ละรายอาชีพในระดับปานกลาง เช่นกัน (จากตารางที่ 11 และ 12)

อนึ่ง เป็นที่สังเกตได้ว่าจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ตอบเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ซึ่งเป็นหมวดอาชีพที่นักเรียนให้ความสนใจมากที่สุดนั้นมีจำนวนนักเรียนตอบไม่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 34.4 และ 25.1 ตามลำดับ ในขณะที่มีจำนวนนักเรียนที่ตอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้อยู่ในระดับมากเพียงร้อยละ 6.4 และ 13.7 ตามลำดับ (จากตารางที่ 9 และ 10)

จากผลการสำรวจครั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว อาจอธิบายได้ว่ากรณีที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในอาชีพไม่มากนักนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากระบบข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพเท่าที่เป็นอยู่ยังไม่มีประสิทธิภาพดีพอ กล่าวคือ แม้วาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครจะได้จัดให้มีการแนะแนวอาชีพแล้วก็ตาม แต่ก็ยังขาดการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นต้นว่า กรมแรงงาน สภา

พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสถาบันภาคเอกชน ซึ่งเป็นผู้ต้องการใช้คนทำงานและสามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพที่ต้องการได้ ดังนั้นจึงอาจเป็นผลทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ มีอยู่อย่างจำกัด การดำเนินงานการจัดกระจายขาดความต่อเนื่องไม่ทันต่อเหตุการณ์และขาดการประมวลและวิเคราะห์ให้เห็นลักษณะของงานอาชีพอย่างถ่องแท้ รวมทั้งการเยี่ยมชมกิจการในงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่งสามารถจะช่วยให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสมีประสบการณ์และมีความรู้ความเข้าใจในงานอาชีพได้เป็นอย่างดีนั้น แม้ว่าสถาบันภาคเอกชนพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออยู่เสมอแต่ก็ยังขาดการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องและฝ่ายโรงเรียน ทำให้กิจกรรมนี้ไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2526 : 21-23) จากที่กล่าวมานี้จึงอาจเป็นเหตุให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับงานอาชีพไม่เพียงพออันเป็นผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของงานอาชีพ และความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในอาชีพเพียงระดับปานกลางเป็นส่วนมากเท่านั้น

ข้อสังเกต

ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาค้นต่าง ๆ แล้ว มีข้อสังเกตได้ดังนี้

1. ความสนใจในอาชีพของนักเรียนมีส่วนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในตลาดแรงงานในกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ธุรกิจภาคเอกชนซึ่งมีบทบาทในการจ้างงานในหมวดวิชาชีพ วิชาการ เป็นอันดับที่ 2 รองจากภาครัฐบาล (สภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ 2529 : 180) ส่วนใหญ่ที่รวมตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ก็ได้เน้นให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการผลิตที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต ดังนั้นจึงอาจเป็นเหตุให้ความต้องการจ้างงานในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ส่วนมากรวมกันอยู่ในกรุงเทพมหานคร (กรมแรงงาน 2525 : 69) ซึ่งจากผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็แสดงให้เห็นว่า นักเรียนได้ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด ในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพหมวดการกิจกรรมและหมวดการคมนาคม การผลิต และการช่าง ที่นักเรียนให้ความสนใจเป็นจำนวนน้อยนั้น อาจกล่าวได้ว่า นอกจากค่านิยมทางการ

ศึกษาในสังคมไทยที่ส่งเสริมให้บุคคลศึกษาต่อในระดับสูงและประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพวิชาการแล้ว ในสภาพความเป็นจริง อาชีพในหมวดการกสิกรรมยังมีมาตรฐานการครองชีพต่ำ มีความสามารถในการผลิตและรายได้ต่ำ (กรมแรงงาน 2525 : 90) ซึ่งจากสำรวจรายได้ของครัวเรือนเกษตรกรในปี พ.ศ. 2521-2522 พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อปีเพียง 15,150 บาทต่อครัวเรือนเท่านั้น ซึ่งต่ำกว่ารายได้ในอาชีพอื่น ๆ (สภาพที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ 2529 : 53) และแนวโน้มของการเกษตรกรรมยังมีท่าทีจะลดลงอย่างต่อเนื่องอีกด้วย ทำให้ปริมาณการว่างงานในภาคเกษตรกรรมสูงขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างนั้น ความสนใจในอาชีพของนักเรียนไม่สอดคล้องกับสภาพตลาดแรงงานโดยที่ปริมาณความต้องการช่างฝีมือระดับกลางในสาขาต่าง ๆ กันยังมีอีกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและการส่งออกของประเทศตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และ ฉบับที่ 6 ทำให้มีการจ้างงานในสาขาอาชีพดังกล่าวเพิ่มขึ้น (สภาพที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ 2529:147) แต่การที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเป็นจำนวนน้อยนั้น อาจเนื่องมาจาก การที่นักเรียนขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพตลาดแรงงานที่ถูกต้องเหมาะสม ครูแนะแนวจึงน่าจะได้ให้บริการแนะแนวอาชีพและข้อมูลเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของตลาดแรงงานแก่นักเรียนเพิ่มเติม

2. เมื่อพิจารณารายชื่ออาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจมากที่สุด 5 อันดับแรก จะสังเกตได้ว่า นอกจากอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ บางอาชีพที่ได้รับความสนใจต่อเนื่องมาเป็นเวลานานและได้รับการยอมรับจากสังคมว่า เป็นอาชีพที่มีเกียรติ รายได้ดีค่าตอบแทนสูง และได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งในปัจจุบันอาชีพดังกล่าวก็ยังเป็นที่นิยมอยู่ เป็นต้นว่า อาชีพแพทย์ พยาบาล และวิศวกร แล้วนักเรียนยังให้ความสนใจในอาชีพที่แตกต่างไปจากเดิมและสามารถมีรายได้ดี มีโอกาสก้าวหน้าในงานอาชีพได้ เป็นต้นว่า อาชีพสถาปนิก ช่างตกแต่งภายใน แอร์โฮสเตส มัคคุเทศก์ หรือนักธุรกิจ ซึ่งทั้งนี้ได้สะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลในกรุงเทพมหานครอันเป็นผลทำให้อาชีพบางอาชีพได้รับความนิยมและการยอมรับมากขึ้น ดังนั้นครูแนะแนวในโรงเรียนจึงน่าจะได้มีการค้นคว้าหาข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพดังกล่าว หรืออาชีพอื่น ๆ ที่กำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเผยแพร่แก่นักเรียนอันจะเป็นการช่วยพัฒนาความสนใจในอาชีพของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นด้วย

3. เป็นที่น่าสนใจกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหลายอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะที่จะประกอบอาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นต้นว่า อาชีพสถาปนิก ช่างตักแต่งภายใน นักธุรกิจ แอร์โฮสเตส มัคคุเทศก์ และวิศวกร ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในสังคมกรุงเทพมหานครมีส่วนในการพัฒนาความสนใจในอาชีพของนักเรียน ประกอบกับการพิจารณาถึงโอกาสในการประกอบอาชีพอีกด้วย ในขณะที่เดียวกันจากผลการสำรวจของ อนงค์ สกุลกู (2529) ซึ่งสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ นิภา วัธนเวคิน (2529) ซึ่งสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนในภาคใต้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนจำนวนมากสนใจในอาชีพ ครู อาจารย์ ข้าราชการฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร และการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ซึ่งอาชีพเหล่านี้ อาจเป็นที่นิยมและได้รับการยอมรับยกย่องในสังคมท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบกับการมีโอกาสนในการประกอบอาชีพอีกด้วย ดังนั้นสภาพแวดล้อมของสังคมที่นักเรียนอาศัยอยู่จึงน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสนใจในอาชีพของนักเรียนได้อีกด้วย

นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจอีกว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับ ความสนใจในอาชีพ ซึ่งผลการสำรวจของ อนงค์ สกุลกู (2529) และนิภา วัธนเวคิน (2529) ก็ได้ผลสอดคล้องกันกล่าวคือ นักเรียนสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด แม้เมื่อพิจารณาย้อนหลังไปประมาณ 20 ถึง 30 ปี ดังเช่นผลการวิจัยของ เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ (2500) ทศนีย์ สุขทวี (2505) อรอร ชื่นสิริ (2507) อ่างถึงใน ศิริลักษณ์ จินดากุล (2510) สมพงษ์ มั่นระวัง (2513) อำไพ จิตตวัฒน์ (2516) อัญชลี บุพผาพิบูลย์ (2522) และมารศรี กองเกตุ (2524) ก็ได้ผลใกล้เคียงกัน กล่าวคือ นักเรียนส่วนมากสนใจศึกษาต่อในระดับสูง และเลือกประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการมาก สิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นค่านิยมทางการศึกษาของไทยที่เน้นการศึกษาต่อในระดับสูงและให้ความสำคัญกับอาชีพวิชาชีพวิชาการอย่างมาก แต่เนื่องจากสภาพตลาดแรงงานในปัจจุบัน อาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการบางอาชีพเริ่มเป็นที่ต้องการลดลง หรือบางอาชีพต้องประสบปัญหาว่างงานอย่างรุนแรงเมื่อสำเร็จการศึกษา ดังนั้น ครูแนะแนวน่าจะได้จัดให้มีการบริการข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานที่ทันต่อเหตุการณ์ และให้โอกาสนักเรียนได้พิจารณาอาชีพที่ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งแม้ว่าอาจจะมิใช่อาชีพวิชาชีพ วิชาการ แต่ก็อาจจะประสบความสำเร็จและมีทางก้าวหน้าในอาชีพได้

4. เมื่อพิจารณาเหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ ซึ่งเป็นหมวดอาชีพที่นักเรียนให้ความสนใจมากที่สุด ประกอบกับเหตุผลของความสนใจในอาชีพที่นักเรียนให้ความสนใจมากที่สุด 5 อันดับแรกแล้ว (จากตารางที่ 6, 7 และ 8) จะสังเกตได้ว่านักเรียนได้ให้เหตุผลในเรื่องของการมีรายได้ดี ค่าตอบแทนสูง เป็นจำนวนมาก ซึ่งสิ่งนี้อาจสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมเมืองโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการแข่งขันกันสูงและผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ย่อมจะมีโอกาสที่ดีกว่าในการเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ตนเองและครอบครัว ผลที่ตามมาก็คือ ประชากรในสังคมกรุงเทพมหานคร เน้นความเป็นอิสระส่วนตัวมากขึ้น ขาดความร่วมมือและละเลยการเอาใจใส่ต่อสังคมรอบตัว มุ่งเฉพาะประโยชน์ส่วนตัว สิ่งเหล่านี้เป็น เรื่องที่น่าเป็นห่วงสำหรับเยาวชนที่กำลังเติบโตเป็นพลเมืองของชาติในอนาคต ครูแนะแนวจึงน่าจะได้รับความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสมกับสังคมต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย